

Załącznik nr 2

do Uchwały Nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **finanse i rachunkowość**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Państwowa Uczelnia Zawodowa we Włocławku

Data przeprowadzenia wizytacji:

9-10 grudnia 2021 r.

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	6
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	7
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	13
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	21
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	27
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	31
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	34
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	35
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	37
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	40
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	41
5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	44
6. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. Grażyna Trzpiot, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Jerzy Węclawski, ekspert PKA
2. dr hab. Robert Kowalak, ekspert PKA
3. dr Artur Stefański, ekspert PKA reprezentujący pracodawców
4. Filip Krokos, ekspert PKA reprezentujący studentów
5. mgr Beata Sejdak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość prowadzonym w Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac przyjętego przez Prezydium PKA na rok akademicki 2021/2022.

Kierunek finanse i rachunkowość nie był dotychczas oceniany przez Polską Komisję Akredytacyjną, a zatem bieżąca ocena programowa jest przeprowadzana po raz pierwszy.

Aktualne postępowanie oceniające zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej prowadzonej zdalnie przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Przed rozpoczęciem zdalnej wizytacji dokonano podziału obowiązków pomiędzy ekspertami biorącymi udział w pracach zespołu oceniającego. Ponadto w porozumieniu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni ustalono szczegółowy harmonogram przebiegu wizytacji wraz z uwzględnieniem spotkań z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Zgodnie z procedurą postępowania oceniającego przed wizytacją zespół oceniający dokonał analizy danych i informacji zawartych w raporcie samooceny i załącznikach do raportu przedłożonych przez władze Uczelni oraz opracował raport wstępny. W zakresie wyznaczonej odpowiedzialności za przydzielone kryteria członkowie zespołu oceniającego wypełnili karty spełnienia standardów jakości kształcenia, które stanowiły podstawę do przygotowania wykazu pytań i wątpliwości wymagających dodatkowego wyjaśnienia przed wizytacją.

Wizytację poprzedzono wewnętrznymi spotkaniami zespołu oceniającego, które posłużyły wymianie wstępnych refleksji na temat ocenianego kierunku studiów po lekturze raportu samooceny i zapoznaniu się z załączonymi dokumentami do raportu oraz dodatkowymi informacjami przesłanymi przez Uczelnię przed wizytacją. Podczas spotkań omawiano kryteria oceny, raport wstępny zespołu oceniającego oraz formułowano dalsze pytania i wątpliwości w odniesieniu do spełnienia standardów jakości kształcenia. Ponadto dokonano ostatecznego potwierdzenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji, w tym spotkań oraz podziału odpowiedzialności pomiędzy członkami zespołu

oceniającego w trakcie wizytacji. Przed wizytacją zespół wytypował do oceny prace dyplomowe i prace etapowe, wybrał zajęcia do hospitacji oraz ustalił wymogi związane z udokumentowaniem infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia, w tym obiektów bazy dydaktycznej Uczelni i biblioteki.

W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z Władzami Uczelni, osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku, w tym z autorami raportu samooceny, Samorządem Studenckim, z reprezentacją studentów oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość, przedstawicielami otoczenia społeczno- gospodarczego, z osobami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz politykę jakości kształcenia.

W toku wizytacji przeprowadzono hospitację zajęć prowadzonych online na ocenianym kierunku oraz dokonano przeglądu udostępnionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej m.in. realizacji procesu kształcenia, w tym prac dyplomowych i etapowych, umiędzynarodowienia, funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz wsparcia studentów w procesie kształcenia i osiągania efektów uczenia się.

Wymiana informacji pomiędzy członkami zespołu oceniającego odbywała się na bieżąco podczas spotkań zaplanowanych zgodnie z harmonogram wizytacji. Spotkania te posłużyły ekspertom do systematycznego podsumowywania oceny spełnienia kryteriów wyznaczonych w ramach przydzielonej odpowiedzialności. Przed zakończeniem wizytacji odbyło się spotkanie podsumowujące zespołu oceniającego, podczas którego potwierdzono pozyskanie wszystkich niezbędnych informacji w celu zapewnienia kompleksowej i wyczerpującej oceny kryteriów w powierzonym zakresie oraz omówiono pierwsze spostrzeżenia, o których poinformowano władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

W wyniku ścisłej współpracy członków zespołu oceniającego, a w szczególności sekretarza zespołu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni na bieżąco prowadzono koordynację działań wspierających sprawny i zgodny z harmonogramem przebieg wizytacji.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	finanse i rachunkowość	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	ekonomia i finanse	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów/180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	912 godz./ 40 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1. rachunkowość 2. finanse, bankowość, ubezpieczenia	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	96	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	2600rachunkowość, 2595finanse, bankowość, ubezpieczenia	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	95	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	134 rachunkowość 131,3 finanse, bankowość, ubezpieczenia	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	82,5	-

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁴ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

⁴ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość odpowiada strategii Uczelni określonej uchwałami Senatu Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku — Uchwałą Nr 43/20 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku na lata 2021—2024” oraz Uchwałą Nr 2/21 z dnia 27 stycznia 2021 r. w sprawie przyjęcia kart realizacji strategii rozwoju Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku na rok 2021.

W dokumencie „Strategia Rozwoju Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku na lata 2021—2024”, w części zawierającej diagnozę uwarunkowań faktycznych i prognozowanych uwarunkowań jej działalności wskazano na następujący stan rzeczy: „Istotnym czynnikiem przy kształtowaniu strategii uczelni jest postępująca depopulacja subregionu włocławskiego, w tym miasta Włocławek. Szacuje się, że w 2030 r. liczba ludności Włocławka zmaleje o ok. 9% w porównaniu do danych z 2019 r. Jednym z czynników odpowiadających za depopulację są wyjazdy absolwentów studiów pierwszego stopnia do innych miast w celu podjęcia studiów drugiego stopnia. Szacuje się, że 50-70% osób wyjeżdżających na studia drugiego stopnia nie wraca do Włocławka, pozostaje na stałe w miejscu „zakończenia” studiów. Finalnie wpływa to nie tylko na niekorzystne zmiany w strukturze demograficznej miasta, ale skutkuje też deficytami wykwalifikowanej kadry pracowniczej na włocławskim rynku pracy”. Do głównych celów strategicznych uczelni należą, m.in.: „Atrakcyjne i skuteczne kształcenie” oraz „Współpraca z otoczeniem gospodarczym i społecznym”, a ich realizacja następuje poprzez wykonywanie celów operacyjnych, zakładających m.in. doskonalenie programu studiów i jakości kształcenia, zapewnienie nowoczesnej infrastruktury czy rozwój współpracy z otoczeniem gospodarczym i społecznym.

Wizytowany kierunek został przypisany do dyscypliny ekonomia i finanse jako do dyscypliny wiodącej (100%-I st.). Sformułowano kierunkowe efekty uczenia się zgodne z charakterystykami poziomu 6 PRK dla studiów I stopnia (10 efektów wiedzy, 14 efektów umiejętności oraz 6 efektów z zakresu kompetencji społecznych). Ponieważ koncepcja i układ zajęć w programie studiów znajduje powiązanie w znaczącym zakresie z dyscypliną nauki o zarządzaniu i jakości (25,5 ECTS - 14%), zatem nie mieści się całkowicie w dyscyplinie ekonomia i finanse.

Kierunek finanse i rachunkowość ma swoje wyróżniki uwzględniające postęp w obszarach działalności zawodowej poprzez współpracę ze Stowarzyszeniem Księgowych. Prowadzone wspólne przedsięwzięcia, w tym szkolenia w zakresie dodatkowych uprawnień otwierają dla studentów możliwość uzyskania dodatkowych mikro uprawnień, w związku z przygotowaniem do odpowiednich egzaminów.

Koncepcja kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość jest wynikiem analizy stanu oraz zmian na lokalnym i regionalnym rynku pracy. Uwzględnia zmiany w strukturze społecznej, a wraz z nimi przeobrażenia poszczególnych grup społeczno-zawodowych oraz wynikający z powyższego fakt, że współcześni finansiści muszą coraz bardziej twórczo i kreatywnie odpowiadać na potrzeby swoich klientów, umiejętnie ich prowadzić i współdziałać z nimi, niejednokrotnie wychodząc poza formalne oddziaływanie i kształcenie instytucjonalne.

Koncepcja kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość zakłada profesjonalne przygotowanie studentów do rozumienia współczesnych trendów w gospodarce, konstruowania logicznych wniosków i podejmowania racjonalnych decyzji, czego konsekwencją jest umiejętność nadania odpowiedniego kierunku, zarówno w rozwoju społecznym, jak i w wymiarze gospodarczym. Celem studiów jest przygotowanie absolwentów do pracy w przedsiębiorstwie lub w biurze rachunkowym jako księgowy współprowadzący księgi handlowe lub samodzielnie prowadzący księgowość podmiotów rozliczających się wg. uproszczonych form ewidencji, jak również do wykonywania zawodu doradcy finansowego, uwzględniając pełny zakres produktów finansowych (bankowych, ubezpieczeniowych, inwestycyjnych, finansowych).

Absolwent kierunku finanse i rachunkowość posiada wiedzę z zakresu finansów oraz umiejętności wykorzystania wiedzy w pracy zawodowej z zachowaniem zasad etycznych. Jest przygotowany do samodzielnego doskonalenia i uzupełniania nabytej wiedzy, umiejętności i kompetencji z obszaru nauk społecznych. Absolwent będzie potrafił wykorzystać nabytą wiedzę w praktyce, a uzyskane kompetencje umożliwią mu satysfakcjonujące realizowanie zadań w zespole pracowniczym, zarówno na samodzielnych stanowiskach, jak i na poziomie instytucjonalnym, posiadając umiejętności kojarzenia problemów finansowych z sytuacją gospodarczą.

Absolwent specjalności *rachunkowość* jest również przygotowany do przystąpienia do egzaminu prowadzonego przez Stowarzyszenie Księgowych w Polsce w celu uzyskania certyfikatu potwierdzającego prawo do wykonywania zawodu księgowego.

Studia pierwszego stopnia są podstawą do pragmatycznego spojrzenia na własną rolę zawodową oraz pogłębionego rozumienia rzeczywistości ekonomicznej. Absolwent studiów pierwszego stopnia ocenianego kierunku jest przygotowany do podjęcia pracy zawodowej, jak i kontynuowania nauki na studiach drugiego stopnia. Przygotowanie do zawodu i skonfrontowanie wiedzy teoretycznej w warunkach rzeczywistych następuje m.in. podczas praktyk zawodowych. Wiedzę teoretyczną student nabywa w toku studiów w trakcie wykładów i innych form kształcenia.

W procesie formułowania i definiowania efektów uczenia się oraz w procesie przygotowania programu studiów uwzględniono opinie interesariuszy (pracodawców i studentów) np. wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku, czy monitoring karier zawodowych absolwentów.

Potwierdzenie aktualności i zgodności programu studiów z oczekiwaniami rynku, znajduje odzwierciedlenie w treści spotkań z Radami Ekspertów, podczas których przedstawiciele firm zgłaszają potrzeby zarówno w zakresie wprowadzania merytorycznych treści do programu, jak i kształcenia swoich pracowników, wskazując na konkretną wiedzę i umiejętności. Ponadto, zgłaszane przez pracodawców deklaracje, co do przyjęcia studentów na praktyki, jednoznacznie świadczą o dużym zapotrzebowaniu na pracowników o kompetencjach, zdobywanych na kierunku finanse i rachunkowość.

Kształcenie na kierunku jest również odpowiedzią na potrzeby rekrutacyjne dziesiątek innych firm, które powstają w promieniu 15 km od Uczelni w Brzeskiej Strefie Gospodarczej i Włocławskiej Strefie Rozwoju Gospodarczego, gdzie szacuje się iż do 2022 r. powstanie około 1.500 nowych miejsc pracy w zróżnicowanym charakterze. Wśród firm, które rozpoczęły już działalność bądź do takiej się przygotowują są firmy zatrudniające kilkuset pracowników m.in. Anwis, Raben, Kongsberg, LPP, H&S Steel, RTE Poland oraz Tele-Max. Pod koniec 2019 roku Uczelnia podpisała z gminą Brześć Kujawski porozumienie o współpracy w zakresie integrowania działań Uczelni z podmiotami funkcjonującymi

w Brzeskiej Strefie Gospodarczej. W następstwie tych faktów pojawiło się zaangażowanie podmiotów gospodarczych strefy w kształtowanie jakości kształcenia Uczelni.

Realizacja programu studiów uwzględnia nauczanie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wynikające stąd uwarunkowania. Zasady prowadzenia zajęć są regulowane bieżącymi aktami prawnymi. Aktualne zarządzenie Rektora zostało wydane w dniu 06 grudnia 2021 r. (Zarządzenie Nr 120/21 Rektora Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku z dnia 06 grudnia 2021 r. w sprawie zmiany trybu nauczania i funkcjonowania Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku na tryb zdalny).

Przedmiotem oceny są efekty uczenia się określone w programie studiów przyjętym Uchwałą Nr 15/21 Senatu Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku z dnia 20 kwietnia 2021 r. w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunku finanse i rachunkowość o profilu praktycznym, na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia od roku akademickiego 2021/2022. Efekty uczenia się przyjęte dla ocenianego kierunku studiów są zgodne z koncepcją i celami kształcenia nastawionymi na profesjonalne przygotowanie studentów do rozumienia współczesnych zjawisk w gospodarce i wyposażenia w umiejętności praktyczne pozwalające na wykonywanie pracy zawodowej w instytucjach finansowych, działach finansowo-księgowych przedsiębiorstw oraz innych podmiotach rynku finansowego. Zakładają także przygotowanie absolwentów do podejmowania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Kierunkowe efekty uczenia się odnoszą się w przeważającym stopniu do dyscypliny ekonomia i finanse, do której został przyporządkowany kierunek studiów, ale zawierają także w znaczącym stopniu odniesienia do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Efekty uczenia się są zgodne z praktycznym profilem kierunku studiów i w niezbędnym zakresie uwzględniają wykorzystanie praktycznej wiedzy i umiejętności posługiwania się technikami i narzędziami właściwymi dla profilu absolwenta kierunku. Kierunkowe efekty uczenia się są dostosowane do kształcenia specjalistów poszukiwanych na lokalnym i regionalnym rynku pracy.

W ramach ocenianego programu studiów przyjęto 10 kierunkowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, 14 w zakresie umiejętności oraz 6 w zakresie kompetencji. Efekty uczenia się uwzględniają uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w przepisach oraz wszystkie charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji. W przypadku kilku efektów uczenia się z zakresu wiedzy (K_W01, K_W02, K_W04, KW05 i KW09) użyto niewłaściwych sformułowań wskazujących na nabywanie przez absolwentów „podstawowej” wiedzy. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy przewidują w szczególności znajomość przez absolwenta struktur i zasad funkcjonowania krajowego i międzynarodowego rynku finansowego oraz instrumentów i instytucji finansowych, roli i miejsca człowieka w strukturach organizacyjnych na rynku finansowym, zasad ewidencjonowania operacji gospodarczych, analizy i rozliczania kosztów w przedsiębiorstwie, znajomość metod, narzędzi i techniki pozyskiwania i analizy danych niezbędnych do oceny sytuacji finansowej, zasad tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości, także systemów decyzyjnych, zarządzania i marketingu związanych z funkcjonowaniem rynków finansowych. Efekty uczenia się w zakresie umiejętności przewidują, że absolwent potrafi w szczególności diagnozować, interpretować zjawiska i procesy gospodarcze, zwłaszcza w odniesieniu do zjawisk finansowych, potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów oraz zdarzeń gospodarczych w zakresie finansów i rachunkowości, potrafi prognozować procesy i zjawiska ekonomiczne z wykorzystaniem wybranych metod i narzędzi z zakresu finansów i rachunkowości, potrafi komunikować się z wykorzystaniem różnych narzędzi, w tym stosuje specjalistyczną terminologię związaną z rynkiem finansowym, potrafi współdziałać w zespole

i wypełniać powierzone zadania, potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę do planowania rozwoju i doskonalenia przez całe życie. Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych zakładają, że absolwent potrafi w szczególności samodzielnie i w sposób krytyczny analizować zjawiska finansowe i logicznie formułować wnioski, potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy, ma świadomość odpowiedzialności za podejmowane decyzje, jest gotów do przestrzegania przepisów prawa i norm etycznych związanych z wykonywaniem zawodu.

W sylabusach zamieszczono efekty uczenia się przyjęte dla poszczególnych zajęć. Zostały one określone w trzech zakresach – wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Wskazano odniesienia każdego z tych efektów do efektów kierunkowych. Efekty uczenia się przyjęte dla poszczególnych zajęć zostały sformułowane prawidłowo pod względem merytorycznym, są w odpowiednim stopniu specyficzne i odpowiadają aktualnemu stanowi wiedzy i jej zastosowaniom w zakresie dyscypliny, do której jest przyporządkowany oceniany kierunek studiów. Dla zajęć z zakresu zarządzania i umiejętności menedżerskich efekty uczenia się odpowiadają dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości, do której kierunek studiów nie jest przyporządkowany. Efekty uczenia się przyjęte dla zajęć ujętych w programie studiów są zgodne ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej przewidzianej dla absolwentów kierunku finanse i rachunkowość.

Efekty uczenia się przyjęte dla ocenianego kierunku i poszczególnych zajęć ujętych w programie studiów uwzględniają szeroki zestaw umiejętności praktycznych. Są to przykładowo umiejętności w zakresie analizy zjawisk zachodzących na rynku finansowym oraz w przedsiębiorstwach i instytucjach, oceny finansowych skutków podejmowanych decyzji, rozwiązywania zadań i wyboru optymalnych rozwiązań pod względem korzyści finansowych, ewidencjonowania operacji gospodarczych typu bilansowego i wynikowego i ustalania wyniku finansowego, sporządzania sprawozdań finansowych. Efekty uczenia się uwzględniają także kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej, jak przykładowo działanie w sposób przedsiębiorczy, przestrzeganie przepisów prawa i norm etycznych związanych z wykonywaniem zawodu. Efekty uczenia się przyjęte dla zajęć z języka obcego przewidują, że absolwent ocenianego kierunku posiada umiejętności językowe w zakresie ekonomii i finansów niezbędne w pracy zawodowej.

Efekty uczenia się przyjęte dla ocenianego kierunku studiów są możliwe do osiągnięcia i zostały sformułowane w sposób zrozumiały. Posłużono się w nich terminologią i językiem odpowiadającym dyscyplinie ekonomia i finanse, do której przyporządkowano kierunek studiów, a w pewnym zakresie także dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do której kierunek nie jest przyporządkowany. Efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć ujęte w kartach przedmiotów sformułowane są w sposób dostatecznie precyzyjny, co pozwala na zbudowania w oparciu o nie systemu skutecznej weryfikacji ich osiągnięcia i oceny w oparciu o przewidziane w programie studiów metody i narzędzia. Jedynie kilka wskazanych powyżej efektów w zakresie wiedzy nie odpowiada właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji a tym samym nie pozwala na prawidłowe uwzględnienie ich w systemie weryfikacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni. Kierunek przypisano do dyscypliny ekonomia i finanse. Nie można potwierdzić, iż koncepcja i cele kształcenia właściwie dla kierunku mieszczą się w dyscyplinie ekonomia i finanse. Ponieważ koncepcja i układ zajęć w programie studiów znajduje powiązanie w znaczącym zakresie z dyscypliną nauki o zarządzaniu i jakości (25,5 ECTS - 14%), zatem nie mieści się całkowicie w dyscyplinie ekonomia i finanse. Koncepcja kształcenia zakłada stałe dostosowanie procesu kształcenia do zmieniających się potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, można zatem w pełni potwierdzić, iż zakłada się uwzględnianie postępu w obszarze działalności zawodowej związanej z ocenianym kierunkiem studiów. Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności rynku pracy. Efekty uczenia się przyjęte dla ocenianego kierunku studiów nie są w pełni zgodne z przyjętą dla niego koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną, do której przyporządkowano kierunek studiów, gdyż w określonym zakresie odnoszą się także do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Odpowiadają one wymaganiom określonym w przepisach dla studiów pierwszego stopnia, o profilu praktycznym. Zostały w sposób prawidłowy sformułowane w wymaganych zakresach wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych i uwzględniają wszystkie charakterystyki wymagane dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Jednak w odniesieniu do 5 efektów uczenia się z zakresu wiedzy użyto niewłaściwych sformułowań co do wymaganego przez przepisy poziomu jej zaawansowania. Efekty uczenia się pozwalają na przygotowanie absolwentów do prowadzenia działalności zawodowej zgodnej z wymaganiami rynku pracy. Efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć ujętych w programie studiów opisują w sposób specyficzny i realistyczny wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów w procesie nauczania. Są zgodne z aktualnym stanem wiedzy właściwej dla dyscypliny ekonomia i finanse, do której został przyporządkowany kierunek studiów, ale nie uwzględniają elementów odpowiadających dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości. Efekty uczenia się uwzględniają w szczególności umiejętności praktyczne, komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku. Efekty uczenia się dla zajęć, odpowiednio powiązane z efektami kierunkowymi, są sformułowane w sposób zrozumiały, z zastosowaniem właściwej terminologii a stopień ich konkretyzacji pozwala na stworzenie skutecznego systemu weryfikacji ich osiągnięcia przez studentów i dokonania oceny. Jedynie w odniesieniu do 5 wskazanych efektów z zakresu wiedzy określenie stopnia jej zaawansowania jako „podstawowego” nie pozwala na prawidłowe ich uwzględnienie w systemie weryfikacji.

Podsumowując można stwierdzić występowanie następujących nieprawidłowości w zakresie programu studiów w tym w koncepcja oraz efektów uczenia się:

1. Koncepcja i układ zajęć w programie studiów znajduje powiązanie w znaczącym zakresie z dyscypliną nauki o zarządzaniu i jakości (25,5 ECTS - 14%), zatem nie mieści się całkowicie w dyscyplinie ekonomia i finanse
2. W odniesieniu do 5 efektów z zakresu wiedzy określenie stopnia jej zaawansowania jako „podstawowego” nie pozwala na prawidłowe ich uwzględnienie w systemie weryfikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się przyporządkowanie kierunku studiów do dwóch dyscyplin: ekonomia i finanse, jako dyscypliny wiodącej oraz nauk o zarządzaniu i jakości, jako dyscypliny dodatkowej z uwzględnieniem proporcji wynikających z liczby punktów ECTS przypisanych do zajęć odpowiadających tym dyscyplinom.
2. Zaleca się dostosowanie sformułowań zastosowanych przez Uczelnię w kierunkowych efektach uczenia się z zakresu wiedzy (K_W01, K_W02, K_W04, KW05 i KW09) do terminologii przyjętej dla 6 poziomu PRK przewidującej, że absolwent kierunku zna i rozumie określone zjawiska w zaawansowanym stopniu.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Przedmiotem oceny jest program studiów przyjęty Uchwałą Nr 15/21 Senatu Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku z dnia 20 kwietnia 2021 r. w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunku finanse i rachunkowość o profilu praktycznym, na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia od roku akademickiego 2021/2022. Program studiów przewiduje realizację dwóch specjalności: *rachunkowość* oraz *finanse, bankowość, ubezpieczenia*. Specjalności te pod względem treści programowych odpowiadają dyscyplinie ekonomia i finanse oraz efektom uczenia się określonym w zakresie tej dyscypliny.

Treści programowe dla poszczególnych zajęć zostały określone w sylabusach poszczególnych zajęć. Zostały one wskazane odrębnie dla stosowanych w ramach danych zajęć form ich prowadzenia. W każdym przypadku są opisane odpowiednio szczegółowo. Obejmują wszystkie zagadnienia, które powinny być uwzględnione w ramach danych zajęć dla realizacji przyjętych efektów uczenia się. Są tym samym kompleksowe, a jednocześnie ich ujęcie jest odpowiednio dostosowane do specyfiki poszczególnych zajęć i przyjętych dla nich efektów uczenia się. Do każdego zagadnienia w ramach treści programowych przyporządkowano efekt uczenia się, jaki jest w jego ramach realizowany. Treści programowe są wsparte zamieszczoną w sylabusie literaturą obowiązkową i uzupełniającą. Przegląd tej literatury dokonany przez zespół oceniający wskazał, że w przypadku niektórych przedmiotów (np. *zaawansowana rachunkowość finansowa, rachunkowość finansowa, rozrachunki kadrowe i płacowe*) ujęte zostały podręczniki przeznaczone dla szkół średnich.

Rekomenduje się systematyczne dokonywanie przeglądu zalecanej literatury przedmiotu pod kątem ich dostosowania do kształcenia na 6. Poziomie PRK.

Treści programowe przyjęte dla większości zajęć ujętych w programie ocenianego kierunku studiów są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscypliny ekonomia i finanse, do której kierunek jest przyporządkowany. Odpowiadają one jednocześnie aktualnemu stanowi praktyki w obszarach działalności zawodowej przewidzianej dla absolwentów.

W planie studiów ujętych jest jednak 5 zajęć zakresu zarządzania (łącznie 12,5 ECTS) i 12 z umiejętności menedżerskich, również związanych z zarządzaniem (łącznie 13 ECTS). Treści programowe tych zajęć nie odpowiadają dyscyplinie ekonomia i finanse, do której przyporządkowany jest kierunek studiów, lecz związane są z dyscypliną nauki o zarządzaniu i jakości.

W programie studiów uwzględnione są zajęcia z *wychowania fizycznego* w wymiarze 60 godz.

Studia na ocenianym kierunku trwają 3 lata (6 semestrów). Nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów wynosi 180, po 30 punktów w każdym semestrze. Nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć ujętych w programie studiów został określony w sylabusach. Liczba punktów ECTS wynika z przeliczenia na nie godzin kontaktowych realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i godzin pracy własnej studenta. W tym ostatnim przypadku uwzględniono w szczególności: przygotowanie się do zajęć, w tym studiowanie zalecanej literatury, opracowanie wyników/przygotowanie do egzaminu, zaliczenia, kolokwium, przygotowanie raportu, prezentacji, dyskusji.

Program studiów obejmuje następujące zasadnicze moduły: moduł zajęć kształcenia ogólnego, moduł zajęć kierunkowych, moduł zajęć prawno-ekonomicznych, moduł zarządzania, moduł zajęć matematyczno-analitycznych, moduł umiejętności menedżerskich, moduł zajęć specjalnościowych.

Oszacowanie nakładu pracy dla całych studiów jest zgodne z przepisami a dla poszczególnych zajęć i grup zajęć zapewnia osiągnięcie przez studentów przyjętych dla nich efektów uczenia się.

Liczba godzin zajęć określona w programie studiów wynosi dla studiów ze specjalności *rachunkowość* 2600, a dla studiów ze specjalnością *finanse, bankowość, ubezpieczenia* 2595. Wszystkie zajęcia w podanym wymiarze godzinowym realizowane są z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów. Przyjęta w programie studiów liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia wynosi dla obydwu specjalności 95, co stanowi 52,78% ich łącznego wymiaru i jest tym samym zgodna z wymaganiami.

Plan studiów ocenianego kierunku przewiduje, że w pierwszym semestrze są realizowane zajęcia z przedmiotów kształcenia ogólnego, przedmiotów prawno-ekonomicznych, zarządzania, matematyki oraz dwa ogólne przedmioty kierunkowe. W semestrze drugim realizowane są dalsze przedmioty kształcenia ogólnego, kilka przedmiotów kierunkowych, lektorat języka obcego oraz pojedyncze przedmioty prawno-ekonomiczne, matematyczno-analityczne i z zarządzania. W semestrze trzecim kontynuowany jest lektorat języka obcego, prowadzone są zajęcia z kilku przedmiotów kierunkowych oraz pojedynczych przedmiotów prawno-ekonomicznych, matematyczno-analitycznych i z zarządzania oraz pierwszy przedmiot specjalnościowy. W semestrach od czwartego do szóstego prowadzone są dalsze przedmioty kierunkowe, wprowadzana jest rosnąca liczba przedmiotów specjalnościowych oraz kształtujących umiejętności menedżerskie. Kontynuowana jest nauka języka obcego – w ostatnim semestrze jako *język obcy w finansach*. Przez dwa ostatnie semestry prowadzone jest *seminarium dyplomowe*. Poszczególne zajęcia prowadzone są w odpowiednim następstwie i powiązaniu pod względem przekazywanej wiedzy i kształtowanych umiejętności. Taka sekwencja zajęć i grup jest prawidłowa i zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Do prowadzenia zajęć na ocenianym kierunku stosowany jest zróżnicowany zestaw form: wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoria, lektoraty, warsztaty, zajęcia projektowe, seminaria, praktyki zawodowe. Na wykłady przypada przy tym łącznie 527 godz., tj. 20% ich ogólnego wymiaru. Pozostałe zajęcia prowadzone są we wskazanych formach aktywnych. Udział ćwiczeń wynosi przy tym 645 godz. (25%). Zajęcia związane z przygotowaniem projektów prowadzone są ze *strategii finansowych przedsiębiorstw, analizy finansowej oraz biznes planu* (łącznie 55 godzin). Taki dobór form zajęć jest prawidłowy w odniesieniu do studiów o profilu praktycznym. Formy prowadzenia zajęć są określone w kartach przedmiotów. Ich dobór jest właściwy. Stosowaniu aktywnych form zajęć sprzyja niewielka liczba studentów ocenianego kierunku, która wynosi ok. 25 osób na roku.

Należy jednak wskazać, że część zajęć jest łączona z innymi kierunkami studiów (zajęcia międzykierunkowe). W Uczelni obowiązują jednak limity liczebności grup studenckich: ćwiczenia audytoryjne 35 osób, lektoraty 20, laboratoria, projekty i warsztaty 18, seminaria 12. Dobór form zajęć jest na ocenianym kierunku prawidłowy i umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się przyjętych dla poszczególnych zajęć i całych studiów.

Program studiów ocenianego kierunku umożliwia wybór zajęć pozwalający studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Dotyczy to *lektoratów z języka obcego, zajęć z filozofii/etyki, socjologii/psychologii, wychowania fizycznego, modułu zajęć specjalnościowych, praktyki zawodowej, seminarium dyplomowego*. Do zajęć tych przypisano łącznie 82,5 punktów ECTS (45,83% ich łącznego wymiaru). Tym samym spełniony jest wymóg określony w przepisach.

Program studiów obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne. Liczba punktów ECTS, którą student powinien uzyskać w ramach tych zajęć wybierając specjalność *rachunkowość* wynosi 134 (74,44% ich łącznego wymiaru), a dla specjalności *finanse, bankowość, ubezpieczenia* 131,3 ECTS (72,94%). Zajęcia te prowadzone są w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej przewidzianej dla absolwentów ocenianego kierunku studiów. Prowadzone są w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Oznacza to spełnienie wymagań w tym zakresie.

Program studiów obejmuje zajęcia z języka angielskiego/niemieckiego/hiszpańskiego (120 godz.) oraz języka angielskiego biznesowego (15 godz.). Studenci nabywają umiejętności leksykalne i gramatyczne umożliwiające komunikację na poziomie średnio-zaawansowanym w zakresie praktycznego zastosowania języka obcego (angielskiego) zarówno w życiu codziennym jak i w otoczeniu biznesowym. Na zajęciach z języka angielskiego biznesowego następuje poszerzenie znajomości języka o zagadnienia odnoszące się do pracy w dziedzinie finansów i rachunkowości, a także szeroko pojętego biznesu.

Program studiów obejmuje zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych (*lektorat języka obcego – 7 ECTS, język obcy w finansach – 1 ECTS, podstawy filozofii – 1 ECTS*). Przyporządkowana im liczba punktów ECTS jest tym samym zgodna z określoną w wymaganiach.

Na ocenianym kierunku studiów do prowadzenia zajęć wykorzystane są metody i technik kształcenia na odległość. Odbywają się one zarówno w formie synchronicznej, jak i niesynchronicznej. Zajęcia prowadzone w formie w pełni zdalnej dotyczą wyłącznie wykładów i ćwiczeń audytoryjnych, przy czym wymaga się, aby nie mniej niż 50% ogólnej liczby godzin przypisanych do przedmiotu realizowanych było w formie synchronicznej. Do prowadzenia zajęć on-line wykorzystywana jest aplikacja MS Teams i platforma Moodle 3.5. Liczba godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość wynosi dla studiów ze specjalnością *rachunkowość* 566, a dla studiów ze specjalnością *finanse, bankowość, ubezpieczenia* 621. Stanowi to odpowiednio 21,8% i 23,9% ogólnego ich wymiaru godzinowego. Jest to zgodne z wymaganiami w tym zakresie. Liczba godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest określona w karcie każdego przedmiotu.

Od marca 2020 r. w związku z pandemią COVID-19 Uczelnia wprowadzała w oparciu o przepisy ogólnie obowiązującymi w tym okresie w odniesieniu do szkolnictwa wyższego kolejne regulacje wewnętrzne dotyczące jej funkcjonowania w tych warunkach, w szczególności prowadzenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Doświadczenie Uczelni w prowadzeniu zajęć z okresu sprzed pandemii pozwoliło na sprawne przejście na tę formę

kształcenia. Prowadzenia zajęć zostało dostosowane do potencjału oferowanego przez aplikację MS Teams i platformę Moodle. Za ich pośrednictwem przekazują studentom opis przedmiotu, opis zajęć, metody i kryteria oceniania, sposób przeprowadzenia egzaminu/zaliczenia; opracowania w formie elektronicznej materiałów dydaktycznych umożliwiających studentom przyswojenie przekazanych treści lub przygotowanie do kolejnych zajęć; powiadamiają studentów o terminie zadań do wykonania; zapewniają studentom możliwości konsultacji; monitorują przebieg procesu uczenia się studentów, w tym postępów w nauce i dokonują weryfikacji efektów uczenia się.

Do prowadzenia zajęć stosowany jest szeroki zestaw metod kształcenia. Metody te są określone w kartach przedmiotów. Są one odpowiednio dostosowane do charakteru zajęć i przyjętych dla nich efektów uczenia się. Do przekazywania wiedzy służą przede wszystkim wykłady prowadzone jako wykłady konwersatoryjne, wykłady ilustrowane prezentacją multimedialną, wykłady problemowe z wykorzystaniem przykładów, a także stosowane w ramach innych form zajęć analizy tekstów, studia przypadku, referaty, dyskusje dydaktyczne. Kształtowanie umiejętności realizowane jest przede wszystkim w ramach zajęć o charakterze aktywnym, jak ćwiczenia, laboratoria, seminaria. W tym przypadku stosuje się jako metody dydaktyczne rozwiązywanie zadań, wykonywanie ćwiczeń, dokonywanie opisów, prowadzenie obserwacji i analiz, wykonywanie zadań rachunkowych, wykonywanie prac projektowych, przygotowywanie prezentacji, prowadzenie dyskusji dydaktycznych, prowadzenie symulacji. Metody kształcenia wykorzystywane dla osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych to w szczególności burza mózgów, inscenizacje, prowadzenie negocjacji, gry dydaktyczne, konwersacja, dyskusja, wystąpienia, praca w grupach, rozwiązywanie zadań, analiza przypadków. Metody te pozwalają w szczególności na aktywizację studentów w trakcie zajęć i stymulują do wykonywania zadań w ramach pracy własnej. Taki zestaw metod kształcenia, właściwy dobór do poszczególnych zajęć i wykorzystanie zapewnia osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Należy przy tym wskazać, że nauczyciele akademicki i inne osoby prowadzące zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zobowiązane są do składania okresowych sprawozdań z ich realizacji. Zajęcia te podlegają też ocenie przez studentów w oparciu o anonimowe wypełniane ankiety.

W zależności od potrzeb stosowanie poszczególnych metod jest powiązane z wykorzystaniem właściwie dobranych środków i narzędzi dydaktycznych. Powszechnie korzysta się z rzutnika multimedialnego, szereg zajęć z finansów i rachunkowości prowadzonych jest z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania komputerowego, do prowadzenia zajęć z *podstaw zarządzania* wykorzystywany jest program „Komputerowe symulacje biznesowe”, zajęcia służące rozwijaniu umiejętności informatyczno-komunikacyjnych prowadzone są z wykorzystaniem komputerów o odpowiednim oprogramowaniu. Do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia korzysta się z platformy Moodle oraz narzędzi MS Teams, KlikMeeting, Zoom i innych.

W okresie pandemii i wynikającą z wprowadzonych ograniczeń w stosowaniu stacjonarnej formy prowadzenia zajęć dobór i zastosowanie tych narzędzi było prawidłowe i pozwoliło na osiąganie przez studentów efektów uczenia się przyjętych dla poszczególnych zajęć.

Metody kształcenia stosowane na ocenianym kierunku studiów są dobrane do poszczególnych zajęć w sposób umożliwiający przygotowanie do działalności zawodowej poprzez wykonywanie czynności praktycznych z zastosowaniem właściwych narzędzi. W szczególności do kształtowania umiejętności praktycznych i przygotowania do działalności zawodowej, wykorzystywane są programy finansowo-księgowe, w tym specjalistyczne oprogramowanie statystyczno-ekonometryczne (Statistica Basic)

oraz z zakresu finansów i rachunkowości (program Insert GT, w tym Subiekt, Rachmistrz, Rewizor, Gestor, Gratyfikant, program Płatnik, program Symfonia Start). Oprogramowanie to jest zainstalowane w specjalnie utworzonym laboratorium do prowadzenia zajęć finansowo-księgowych. Wszystkie komputery i urządzenia mobilne podłączone są do uczelnianej sieci komputerowej mają dostęp do sieci informacyjnych Lex i Legalis. Wszystkie sale wykorzystywane do prowadzenia zajęć dydaktycznych wyposażone są w rzutniki multimedialne. Zajęcia z języków obcych prowadzone są w zastosowaniem sprzętu audio.

Metody kształcenia z wykorzystaniem tych technik i narzędzi odpowiadają obszarom zawodowego rynku pracy właściwym dla ocenianego kierunku studiów.

W nauczaniu języka obcego stosowana jest metoda bezpośrednia kładąca nacisk na kształcenie sprawności mówienia, rozumienia ze słuchu, tworzenia krótkich tekstów użytkowych i rozumienia tekstu źródłowego, na komunikację między studentami, jak również samodzielną analizę i wnioskowanie i wypowiadanie własnych poglądów w oparciu o przedstawiane materiały i usłyszane rozmowy. Metoda ta umożliwia uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2.

Uczelnia podejmuje różne działania dostosowujące proces uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów. Jednym z nich jest ustalanie harmonogramu zajęć pozwalającego na udział w nich w dniach roboczych od godzin porannych bądź w dniach roboczych od godziny 16.40 i w weekendy. Druga możliwość jest przewidziana dla osób pracujących zawodowo lub wychowujących dzieci.

Do indywidualizacji i dostosowania procesu uczenia się do indywidualnych potrzeb studentów służą także przewidziane w Regulaminie studiów możliwości korzystania z Indywidualnego Toku Studiów (ITS) i Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS). ITS jest przeznaczony dla studentów, którzy osiągnęli bardzo dobre wyniki w nauce bądź zostali przyjęci na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się. Ta forma indywidualizacji pozwala w szczególności na poszerzenie zakresu wiedzy, łączenie dwóch bądź więcej specjalności, odbywanie studiów w dwóch uczelniach. IOS jest przeznaczony w szczególności dla osób opiekujących się dziećmi bądź osobami z niepełnosprawnością, dla studentów z różnymi niepełnosprawnościami, odbywających część studiów w innej uczelni krajowej bądź zagranicznej, aktywnych zawodowo.

Studentom z niepełnosprawnością, w zależności od charakteru i stopnia niepełnosprawności, Uczelnia zapewnia możliwość dostosowania procesu uczenia się do ich potrzeb w szczególności poprzez zmianę formy i czasu trwania egzaminu/zaliczenia, organizację zajęć wyrównawczych, zapewnienie udziału asystenta osoby z niepełnosprawnością bądź tłumacza migowego, dostosowanie materiałów dydaktycznych.

Wskazane rozwiązania są adekwatne dla potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również pozwalają na realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia.

Zajęcia dydaktyczne realizowane na ocenianym kierunku prowadzone są w formie stacjonarnej, hybrydowej i zdalnej. Dla zajęć prowadzonych za pomocą metod i technik kształcenia na odległość w sposób prawidłowy wykorzystywane są dostępne w ich ramach narzędzia informatyczne, co zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Zgodnie z obowiązującymi w Uczelni regulacjami zajęcia dydaktyczne kształtujące umiejętności praktyczne realizowane są w formie tradycyjnej, a metody i techniki kształcenia na odległość mogą być wykorzystywane pomocniczo.

Praktyki zawodowe są integralną częścią programu studiów. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć oraz efektami kierunkowymi. Wymiar praktyk, który wynika z planu studiów i regulaminu praktyk zawodowych oraz ich treści programowe są wystarczające do osiągnięcia efektów uczenia się przewidywanych kartą przedmiotu. Zakładane i opisane w karcie przedmiotu efekty uczenia się dotyczące praktyk – nastawione na kształtowanie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych – są osiągalne, prawidłowo sformułowane i właściwe dla przedmiotu. Przewidziana dla praktyk zawodowych liczba punktów ECTS oraz ich umiejscowienie w planie studiów również są prawidłowe i pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Na zauważenie zasługuje fakt organizowania praktyki na II semestrze w formule *open space* – studenci realizują wówczas praktyki w symulowanych warunkach pracy, co umożliwia zapoznanie się ze specyfiką różnych miejsc pracy związanych ze studiowanym kierunkiem, a przez to bardziej świadomy wybór miejsca realizacji praktyki docelowej.

Zasadnicza część praktyki odbywa się w zakładach lub instytucjach, których działalność wpisuje się w kierunek studiów, na przykład: banki, towarzystwa ubezpieczeniowe, biura rachunkowe, jednostki samorządu terytorialnego, działy finansowe przedsiębiorstw produkcyjnych, usługowych, handlowych. W przypadku, kiedy student zamierza odbyć praktykę zorganizowaną we własnym zakresie ma obowiązek zgłoszenia miejsca odbycia praktyki. Miejsce to jest weryfikowane przez uczelnianego opiekuna praktyk, podlega też kontroli w ramach hospitacji praktyki. Dobór miejsc odbywania praktyki zapewniany przez Uczelnię jest wystarczający zarówno z punktu widzenia liczby studentów, jak i możliwości realizacji efektów uczenia się. Uczelnia dysponuje miejscami na praktyki w oparciu o podpisane z zewnętrznymi podmiotami porozumienia.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady, dostępne na stronach internetowych Uczelni, obejmujące wskazanie osób, które odpowiadają za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku oraz określenie ich zadań i zakresu odpowiedzialności, a także kryteria, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, warunki kwalifikowania na praktykę, zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania oraz zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk. Kwestie organizacyjne związane z organizacją praktyk zawodowych należą do zadań Działu Nauki, a nadzór nad prawidłową ich realizacją sprawuje uczelniany opiekun praktyk dla danego kierunku.

Po każdej z części realizowanej praktyki wystawiana jest opinia zakładowego opiekuna praktyki, następnie uczelniany opiekun praktyki weryfikuje czy zrealizowane zostały przewidziane sylabusem efekty uczenia się. Dokonuje tego na podstawie złożonej przez studenta dokumentacji, tj. dzienniczka praktyk wraz z opinią pracodawcy i opinią samego studenta. Zakładowy opiekun praktyk zawodowych otrzymuje kartę przedmiotu jeszcze przed rozpoczęciem praktyk, zatem jest w stanie w swojej ocenie odnieść się do treści programowych i stopnia realizacji efektów uczenia się. Od roku akademickiego 2021/2022 weryfikacja efektów uczenia będzie odbywała się na podstawie arkusza weryfikacji efektów, który stanowi załącznik nr 10 do Regulaminu praktyk zawodowych, zajęć praktycznych i staży w państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku (Uchwała Senatu PUZ we Włocławku z dnia 14 września 2021r.). Weryfikacja efektów uczenia się będzie dokonywana poprzez zastosowanie jednej lub kilku wybranych metod do których zalicza się: analizę sprawozdania

(dzienniczka praktyk i załączonych dokumentów), zlecenia pracy pisemnej, mini zadań, odpowiedzi ustne na zadawane przez opiekuna praktyki pytania, zaliczenie pisemne.

Praktyki zawodowe podlegają hospitacjom. Notatki z hospitacji są przeprowadzone z wykorzystaniem arkusza hospitacji praktyk zawodowych, który stanowi załącznik nr 9 do Regulaminu praktyk zawodowych. Wnioski z przeprowadzonych hospitacji są opracowane przez uczelnianego opiekuna praktyk i przekazane do Działu Nauczania w formie sprawozdania z przebiegu praktyki i wykonanych obowiązków uczelnianego opiekuna praktyki, na które obligatoryjnie składa się: opis wykonanych obowiązków wraz z wnioskami i uwagami dotyczącymi praktyki, protokołu zaliczenia przedmiotu, list obecności studentów na szkoleniach, arkuszy hospitacji praktyki zawodowej, opinii o praktyce zawodowej zrealizowanej przez studenta.

Studenci nie oceniają stopnia realizacji efektów uczenia się dla praktyk zawodowych. Mają natomiast, możliwość wyrażenia opinii na temat przebiegu i miejsca realizacji praktyki. Opinia taka stanowi integralną część dzienniczka praktyk zawodowych. Jest to ocena opisowa i nie zapewnia anonimowości. Studenci odnoszą się do stopnia zadowolenia z realizacji praktyk także poprzez ankietę dotyczącą jakości kształcenia, ta jest anonimową. Praktyk zawodowych dotyczy tylko jedno pytanie, w którym studenci oceniają czy są zadowoleni z praktyki. W roku 2020/2021 ankietę wypełniło 46 osób. Jako zadowolającą oceniło praktykę 37,5% ankietowanych, a niezadowolonych było 9,38% (dokładność pomiaru budzi zastrzeżenia, bowiem oznacza to 4,31 osoby). Niestety taka forma ankiety nie pozwala na rozwinięcie informacji, wyjaśnienie powodów niezadowolenia studentów, a to ogranicza podjęcie działań naprawczych.

Rekomenduje się wprowadzenie systemu samoceny stopnia realizacji efektów uczenia się przez studentów oraz poszerzenie możliwości dokonywania ocen praktyki przez studentów przy zapewnieniu anonimowości tej oceny wraz z rozszerzeniem zakresu informacji zwrotnej o realizacji praktyki.

Zasady realizacji praktyki z wykorzystaniem narzędzi zdalnych zostały uregulowane Zarządzeniem nr 150 z grudnia 2020 r.

Organizacja procesu nauczania określana jest w wydawanych corocznie zarządzeniach Rektora Uczelni. Rok akademicki podzielony jest na dwa semestry i studentów obowiązuje semestralny system uzyskiwania zaliczeń i zdawania egzaminów. Po każdym semestrze przewidziana jest 2-tygodniowa sesja egzaminacyjna oraz 1-tygodniowa po semestrze zimowym i 2-tygodniowa po semestrze letnim sesja poprawkowa. Terminy zaliczeń i egzaminów podawane są do wiadomości studentów z odpowiednim wyprzedzeniem. Zajęcia dydaktyczne organizowane są z różnym rozkładem w trakcie poszczególnych dni od poniedziałku do piątku w godzinach przedpołudniowych (od 8.00) dla osób niepracujących oraz popołudniowych dla pracujących zawodowo (16.40-19.50) i dodatkowo w weekendy (8.00-18.20). Zajęcia prowadzone są w blokach 2-4 godzin lekcyjnych z danego przedmiotu w trakcie dnia.

Rozplanowanie zajęć w trakcie semestru i ich harmonogram w trakcie dnia umożliwia studentom efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Także organizacja roku akademickiego z podziałem czasu na zajęcia dydaktyczne i sesje egzaminacyjne pozwala na efektywne przeprowadzenie weryfikacji i oceny efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia dysponują niezbędnym czasem na sprawdzenie wykonania przez studentów zleczanych im zadań w trakcie zajęć, przeprowadzenie zaliczeń i egzaminów oraz dokonanie na ich podstawie oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Studenci otrzymują w odpowiednim czasie

informację zwrotną o uzyskanych ocenach z wykonywania zadań etapowych, kolokwii i egzaminów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się przyjętymi dla poszczególnych zajęć i kierunku studiów. Uwzględniają aktualny stan wiedzy i jej praktycznych zastosowań w dyscyplinie, do której jest przyporządkowany kierunek. Korekty w odniesieniu do niektórych przedmiotów i przeprowadzenia regularnych przeglądów wymaga literatura przedmiotu wskazywana w sylabusach. Łączny nakład pracy wyrażony w punktach ECTS jest zgodny z przepisami a struktura punktów przypisanych do grup zajęć właściwa z punktu widzenia możliwości osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli i studentów dla poszczególnych ich grup pozwala na osiągnięcie założonych efektów uczenia się, a liczba punktów ECTS spełnia wymagania wynikające z przepisów. Sekwencja realizacji zajęć jest prawidłowa z punktu widzenia następstwa i powiązania treści programowych i umiejętności w ich ramach kształtowanych. Proporcje zajęć realizowanych w poszczególnych formach są prawidłowe z punktu widzenia możliwości osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru spełnia wymagania określone w przepisach. Spełniony jest określony w przepisach wymóg przyporządkowania co najmniej połowy punktów ECTS do zajęć o charakterze praktycznym. Program nauczania uwzględnia naukę języka obcego. Program studiów przewiduje stosowanie metod i technik kształcenia na odległość w zakresie zgodnym z przepisami. W okresie pandemii nastąpiło przejście dla wszystkich zajęć na nauczanie w trybie on-line. Do realizacji zajęć stosowany jest szeroki zestaw metod dydaktycznych, prawidłowo dostosowanych do poszczególnych zajęć. Wykorzystywane są nowoczesne metody i wspomagające je narzędzia pozwalające na osiągnięcie przez studentów wszystkich przyjętych dla poszczególnych przedmiotów i całych studiów efektów uczenia się. Stosowane metody kształcenia pozwalają na przygotowanie absolwentów do działalności zawodowej. Metody dydaktyczne stosowane na lektoratach pozwalają na nabycie przez studentów kompetencji językowych w zakresie posługiwania się fachowym językiem obcym na poziomie B2. Metody i techniki kształcenia na odległość, w okresie przed wprowadzeniem regulacji związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się pandemii, wykorzystywane były jedynie pomocniczo. W Uczelni wprowadzono rozwiązania umożliwiające dostosowanie procesu nauczania do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych, w tym osób z niepełnosprawnościami. W praktyce nie są one jednak wykorzystywane. Uczelnia zapewnia właściwą liczbę miejsc do realizacji praktyki. Organizacja praktyki oraz jej realizacja są poprawne i uregulowane stosownymi dokumentami, system zaliczania praktyki jest również prawidłowy. Praktyki podlegają kontroli poprzez hospitację, a studenci mają możliwość oceny praktyki. Organizacja procesu nauczania, w tym rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział studentów w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz uwzględnia niezbędny czas na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Jako dobrą praktykę w zakresie praktyk studenckich można zaliczyć *open space*, czyli wstępną praktykę w symulowanych warunkach pracy, co umożliwia zapoznanie się ze specyfiką różnych miejsc pracy związanych ze studiowanym kierunkiem. Proponowane rozwiązanie jest skuteczne w sferze doskonalenia jakości kształcenia, jednocześnie innowacyjne, uniwersalne oraz godne naśladowania.

Zalecenia

-

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki i tryb rekrutacji na pierwszy rok studiów określone są corocznie w uchwałach Senatu Uczelni. Uchwała obowiązująca w roku akademickim 2021/2022 przewiduje, że rekrutacja ma charakter konkursowy i jest przeprowadzana w oparciu o punkty przyznawane za oceny uzyskane na egzaminie dojrzałości, egzaminie maturalnym lub maturze międzynarodowej. Na ocenianym kierunku bierze się przy tym oceny z matematyki lub geografii lub nauki o społeczeństwie lub z języka polskiego lub języka obcego. Pod uwagę jest brany jeden przedmiot, z którego ocena jest najkorzystniejsza. Oceny są przeliczane na punkty według zasad określonych w uchwale. W pierwszej kolejności są przyjmowani laureaci i finaliści olimpiad szczebla centralnego. Przyjęcia pozostałych kandydatów dokonywane są w kolejności uzyskanej liczby punktów do wysokości przyjętego limitu. Tak określone zasady rekrutacji są przejrzyste i selektywne. Pozwalają na dobór kandydatów na studia posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Warunki rekrutacji są przy tym bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku.

W uchwale określającej warunki rekrutacji na studia nie ma informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zostały określone przez Senat Uczelni w uchwale wprowadzającej Regulamin potwierdzania efektów uczenia się. Regulamin ten określa wymagania odnoszące się do kandydatów ubiegających się o potwierdzenie efektów uczenia się, jednostki powoływane w celu przeprowadzenia postępowania oraz stosowane procedury. Rozwiązania te są zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Zapewniają one możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów ocenianego kierunku. Dotychczas, ze względu na brak uprawnień Uczelni w tym zakresie, nie były jednak na ocenianym kierunku stosowane w praktyce.

Warunki, zasady i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym zagranicznej, określone zostały w Regulaminie studiów. Warunkiem uzyskania zgody na przeniesienie z innej uczelni jest posiadanie praw studenta i wypełnienie wszystkich obowiązków w uczelni, z której student przenosi się. Student zobowiązany jest do wyrównania ewentualnych różnic programowych w celu uzyskania efektów uczenia się

obowiązujących na kierunku, na który następuje przyjęcie. Studentowi przenoszacemu się przepisywane są punkty ECTS przypisane do zajęć i praktyk odpowiadające zajęciom i praktykom w jednostce przyjmującej na danym kierunku studiów. Regulamin studiów określa kompetencje związane z procedurą potwierdzania efektów uczenia się oraz szczegółowe warunki przenoszenie punktów ECTS. Rozwiązania te zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów na kierunku, na który jest przyjmowany student.

Zasady, warunki i tryb dyplomowanie określone zostały w Regulaminie dyplomowania wprowadzonym zarządzeniem Rektora. Przepisy te są kompletne i określają wymogi merytoryczne i formalne odnoszące się do prac dyplomowych, kryteria oceny pracy dyplomowej, zasady przyjmowania pracy, powołanie i skład komisji egzaminacyjnej, przebieg egzaminu dyplomowego oraz oceny pracy dyplomowej i egzaminu. Wymagania odnośnie prac dyplomowych przewidują w szczególności, że ich tematyka musi być zgodna z efektami uczenia się określonymi dla kierunku i poziomu studiów. Praca dyplomowa powinna stanowić rozwiązanie określonego problemu praktycznego. Praca dyplomowa jest wykonywana pod opieką nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora. W pracy dyplomowej powinien być sformułowany problem badawczy, opisany sposób jego rozwiązania oraz przedstawione wnioski. Praca podlega ocenie z punktu widzenia jej zgodności z tematem, poprawności układu i struktury, zawartości merytorycznej, prawidłowości wykorzystania źródeł oraz strony formalnej. Prace dyplomowe poddawane są weryfikacji w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym. Praca jest oceniana przez promotora i recenzenta. Na egzaminie dyplomowym jest sprawdzana wiedza z zakresu kierunku studiów i specjalności oraz problematyki pracy dyplomowej. Student otrzymuje trzy pytania z wykazu przygotowanego i udostępnionego przed egzaminem. Końcowa ocena ze studiów ustalana jest zgodnie z Regulaminem studiów w oparciu o średnią ocen z ich przebiegu, ocen z pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego. Tak określone zasady i procedury dyplomowania są trafne, dostosowane do poziomu i profilu ocenianego kierunku studiów i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

System sprawdzania i oceniania osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się tworzą regulacje zawarte w Księdze Jakości. Integrują one rozwiązania zawarte w Regulaminie studiów, Regulaminie dyplomowania oraz Regulaminie praktyk zawodowych. Obejmują one system oceny studenta na wszystkich etapach kształcenia, tj. poszczególnych zajęć, przygotowania pracy dyplomowej oraz praktyki zawodowej. W kartach przedmiotów podane są szczegółowe informacje o efektach uczenia się przyjętych dla danych zajęć oraz sposobach, formach weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz kryteria ilościowe oceny pracy studenta. Informacje na ten temat przekazywane są studentom na pierwszych zajęciach. Rozwiązania te umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się. W odniesieniu do studentów z niepełnosprawnością zapewniona jest możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się polegająca w szczególności na zmianie formy egzaminów, zaliczeń, kolokwii oraz czasu ich trwania dostosowaną do możliwości. Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się stosowane na ocenianym kierunku poprzez ich jednolite stosowanie w odniesieniu do wszystkich studentów oraz ogłoszenie z odpowiednim wyprzedzeniem zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji, a jednocześnie wiarygodność i porównywalność ocen. Prowadzący zajęcia jest zobowiązany do przekazania studentom informacji o wynikach weryfikacji efektów uczenia się

z przedmiotu w ciągu 10 dni od dnia przeprowadzenia tej weryfikacji. Wyniki zaliczeń powinny być wpisane do systemu informatycznego przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej, a wyniki egzaminów najpóźniej do końca sesji poprawkowej. Wynik egzaminu dyplomowego jest podawany do wiadomości studenta bezpośrednio po jego zakończeniu.

Regulaminem studiów określono prawa studenta w przypadku wystąpienia sytuacji konfliktowych. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z zaliczenia lub egzaminu student może wnieść o komisyjne sprawdzenie jego wiedzy i umiejętności. Dotyczy to przypadków, w których student dostrzegł błędy i uchybienia zaliczeniu/egzaminie lub uważa, że prowadzący zajęcia nie był obiektywny w ocenie. Zaliczenie komisyjne przeprowadza komisja w składzie trzech nauczycieli akademickich, powołana przez dyrektora instytutu. Jednocześnie studenci są zobowiązani do przestrzegania obowiązującego w Uczelni Kodeksu etyki studenta. Określa on w szczególności, że niedozwolone jest w szczególności kopiowanie, fałszowanie oraz przywłaszczenie dokumentów lub prac celem osiągnięcia korzyści przez studenta dla samego siebie. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia reagują w adekwatny sposób na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się przyjętych do danych zajęć odbywa się w formie bieżącej kontroli postępów w nauce. Uwzględnia się przy tym aktywność studentów w trakcie zajęć oraz realizację zleconych zadań i wyniki przeprowadzanych sprawdzianów. W okresie, gdy nie występowały ograniczenia w prowadzeniu zajęć z formie stacjonarnej, zaliczenia i egzaminy z zajęć prowadzonych z wykorzystaniem tych technik odbywały się w siedzibie Uczelni. Konieczność rezygnacji z tego rozwiązania w okresie ograniczeń spowodowanych pandemią skutkowałą przeprowadzaniem zaliczeń i egzaminów z wykorzystaniem możliwości oferowanych przez aplikację MS Teams i platformę Moodle. Nauczyciele akademicy prowadzący zaliczenia i egzaminy zobowiązani są w przypadku stosowania tych narzędzi do identyfikacji studentów i zachowania bezpieczeństwa dotyczących ich danych.

Weryfikacja i ocena osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się odnosi się do treści merytorycznych określonych w karcie przedmiotu. Student powinien wykazać się znajomością obowiązującej literatury oraz zagadnień omawianych na zajęciach. Forma i sposób zaliczenia każdego z zajęć oraz wymagania i kryteria oceny zostały określone w kartach wszystkich przedmiotów tworzących program studiów. Określono je odrębnie dla każdej ze stosowanych w ramach zajęć formy. Do najczęściej stosowanych form zaliczenia wykładów należy egzamin pisemny, który jest przeprowadzany na podstawie testu jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz pytań otwartych lub problemowych. Natomiast do zaliczania ćwiczeń uwzględnia się obecność na zajęciach, ocenianie ciągłe na podstawie oceny analizowanych zagadnień i aktywności studentów w dyskusjach nad wykonywanymi zadaniami, pisemne prace zaliczeniowe (kolokwia). Do weryfikacji efektów uczenia się określonych dla danego przedmiotu często stosuje się jednocześnie kilka metod.

Kluczowy wpływ na ocenę końcową z przedmiotu potwierdzającą osiągnięcie przyjętych dla niego efektów uczenia się ma wynik pisemnego egzaminu oraz zaliczenia z oceną. Ocenę z przedmiotu oblicza się jako sumę wyników uzyskanych z egzaminu lub zaliczenia oraz ewentualnych sprawdzianów oraz prac zleczanych studentom. W kartach przedmiotów określone zostały zasady przeliczania punktów uzyskanych ze sprawdzianów pisemnych na oceny według stosowanej w Uczelni skali. Rozwiązania te zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się przyjętych dla poszczególnych zajęć.

Regulamin prowadzenia zajęć dydaktycznych w Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku, w tym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w roku akademickim 2021/2022 przewiduje, że egzaminy i zaliczenia kończące zajęcia będą się odbywały w sposób tradycyjny. Jedynie w uzasadnionych sytuacjach mogą być realizowane zdalnie. Decyzję o wyborze sposobu przeprowadzenia egzaminu lub zaliczenia przedmiotu podejmuje prowadzący zajęcia, odpowiadając za pełną weryfikację osiągniętych efektów uczenia się określonych w programie studiów. Egzamin/zaliczenie zdalne można przeprowadzić w formie synchronicznej z wykorzystaniem uczelnianych platform kształcenia zdalnego przy pomocy webinarów, wideokonferencji lub asynchronicznej z wykorzystaniem platform e-learningowych do przekazania studentom m.in. zadań, testów, quizów, esejów, referatów, projektów do wykonania. W przypadku wątpliwości egzaminującego w odniesieniu do samodzielności i rzetelności studenta oraz obiektywności przebiegu egzaminu lub zaliczenia, egzamin lub zaliczenie prowadzone w formie zdalnej mogą zostać przerwane. Egzaminujący ma prawo wyznaczyć wówczas inny termin i sposób przeprowadzenia egzaminu lub zaliczenia, w tym zmienić na formę tradycyjną.

W odniesieniu do zajęć, w ramach których kształtowane są umiejętności praktyczne stosuje się metody pozwalające na sprawdzenie ich opanowania. Przykładowo na zajęciach z *polityki gospodarczej* studenci przygotowują prezentację odnoszącą się do wyznaczonego problemu gospodarczego i dokonują jego interpretacji, mającej na celu podjęcie analizy przypadku w drodze dyskusji. Przygotowują także projekt, który ma wykazać ich kompetencje w zakresie samodzielnej analizy zjawisk finansowych/gospodarczych wraz z przedłożeniem uzasadnionych wniosków. Na zajęciach z *bankowości* studenci Indywidualnie rozwiązują zadanie mające wykazać ich umiejętności w zakresie analizy zjawisk i zaproponowania właściwych rozwiązań ekonomicznych, dokonywania uzasadnionych wyborów w odniesieniu do danej sytuacji ze świadomością skutków dla klienta. Na zajęciach z *biznes planu* studenci rozwiązują przypadki zachodzące w organizacjach z wykorzystaniem poznanych metod i narzędzi wraz z koniecznością potwierdzenia zasadności ich wykorzystania. Przygotowują także projekt własnego biznes planu, wykazując się umiejętnością krytycznej analizy i formułowania wniosków.

Wskazane metody umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Do weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się wykorzystuje się ocenę ich aktywności na zajęciach, zaliczenie ustne - kolokwium zawierające dialogi sytuacyjne, kolokwia w formie testów zaliczeniowych z zadaniami leksykalnymi o charakterze zamkniętym oraz końcowy egzamin pisemny. Metody te pozwalają na sprawdzenie opanowania języka obcego na poziomie B2.

Dokumentację stosowanych w Uczelni form weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stanowią prace pisemne z zaliczeń i egzaminów, projekty, prace dyplomowe, dzienniki praktyk zawodowych. Tematyka prac przejściowych i końcowych zweryfikowana na podstawie wybranych przez członków zespołu oceniającego zajęć jest zgodna z treściami programowymi określonymi w ich sylabusach. Zespół oceniający zapoznał się z projektami przygotowywanymi w ramach zajęć z *analizy finansowej*, *biznes planu* oraz *strategii finansowych przedsiębiorstw*. Opracowania te były zgodne z sylabusami dla tych zajęć. Prace etapowe pozwalają na weryfikację efektów uczenia się przyjętych dla poszczególnych zajęć i całych studiów. Wskazują one na umiejętność zastosowania wiedzy

z zakresu dyscypliny ekonomia i finanse, do której kierunek jest przyporządkowany, ale także w pewnym zakresie dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, w obszarach działalności zawodowej właściwej dla ocenianego kierunku. W odniesieniu do prac etapowych z niektórych zajęć, z którymi zapoznał się zespół oceniający stwierdzono jednak zawyżanie ocen bądź niedostateczny poziom wymagań, gdyż wszystkie prace były ocenione bardzo wysoko. Rekomenduje się podjęcie przez Uczelnię działań zmierzających do wyeliminowania wskazanego zjawiska.

Tematyka 108 prac dyplomowych obronionych w latach 2019-2021 wskazuje, że dotyczyła na ekonomii i finansów, a głównie tych ostatnich, i odpowiadała tym samym kierunkowi studiów. W tematach prac wskazany był często podmiot, do którego odnosiła się analiza prowadzona w części empirycznej pracy. Część tematów była jednak formułowana w sposób zbyt ogólny i nie w pełni merytorycznie prawidłowy (np. Instrumenty Narodowego Banku Polskiego). Zwraca przy tym dość duży rozrzut tematów prac prowadzonych przez poszczególnych promotorów, jak również ocenianych przez recenzentów. Obejmowały one w odniesieniu do jednego promotora/recenzenta np. problematykę rynku pracy, inwestycji finansowych, analizy finansowej przedsiębiorstwa finansów jednostek samorządu terytorialnego, rynku nieruchomości. Przekładało się to na zauważone w ocenianych przez zespół oceniający pracach mankamenty merytoryczne samych prac i nieadekwatność ich ocen polegającą na nieuwzględnianiu słabości merytorycznych. Struktura prac dyplomowych ocenianych przez zespół oceniający wskazuje na przewagę części teoretycznej opartej na literaturze przedmiotu nad częścią empiryczną, która powinna mieć większy udział w pracach przygotowywanych na studiach o profilu praktycznym. Część prac zawierała analizy odnoszące się do spółek publicznych, co pozwalało na kształtowanie umiejętności analitycznych, ale ograniczało możliwości formułowania wniosków o charakterze aplikacyjnym. Zespół oceniający rekomenduje częstsze wykorzystywanie w części empirycznej prac dyplomowych przykładów podmiotów gospodarczych, instytucji, rynków z bliższego otoczenia.

Uczelnia monitoruje losy zawodowe absolwentów. Wyniki analiz prowadzonych w tym zakresie zawarte są w raportach wskazujących jakie są plany absolwentów w zakresie dalszego kształcenia lub podejmowania pracy zawodowej. Nie jest natomiast analizowana pozycja absolwentów na rynku pracy.

Aktywność naukowa studentów ocenianego kierunku przejawiała się przede wszystkim w ich aktywnym (referaty) udziale kilkunastu z nich w konferencjach naukowych. Uczelnia wskazała tylko jedną pracę fachową przygotowaną przez studenta i opublikowaną w wydawnictwie uczelnianym.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Warunki i procedury rekrutacji na studia spełniają wymagania formalne określone w przepisach prawa. Uwzględniają one w szczególności weryfikację wstępnej wiedzy i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Przyjęcia kandydatów odbywają się w oparciu o postępowanie kwalifikacyjne do wysokości ustalonego limitu. Kryteria kwalifikacji kandydatów na studia są selektywne. Warunki rekrutacji zapewniają bezstronne traktowanie kandydatów i stwarzają im równe szanse w podjęciu studiów. Uczelnia określiła warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Są one zgodne z przepisami prawa, ale na

ocenianym kierunku nie były dotychczas stosowane. Zasady i procedury dotyczące uznawania efektów uczenia się osiągniętych w innej uczelni zapewniają możliwość ich identyfikacji oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów ocenianego kierunku. Stosowane dotychczas zasady i procedury dyplomowania były trafne i zapewniały potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Zasady i procedury dyplomowania są trafne, dostosowane do poziomu i profilu ocenianego kierunku studiów. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się pozwalają na skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Zapewniają w szczególności sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych oraz znajomości języka obcego. Jedynie w odniesieniu do niektórych zajęć wybranych do oceny przez zespół oceniający stwierdzono występowanie zjawiska zawyżania ocen. Stosowane w okresie pandemii metody i techniki kształcenia na odległość pozwalają na weryfikację osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Weryfikacja odbywa się w oparciu o bieżącą kontrolę postępów w nauce oraz prace etapowe i końcowe. Zaliczenia i egzaminy przeprowadzane są obecnie za pośrednictwem platformy informatycznej. Jedynie egzaminy dyplomowe są przeprowadzane w formie bezpośredniej w siedzibie Uczelni. Prace etapowe są dostosowane do treści programowych ujętych w sylabusach przedmiotów a weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się odbywa się zgodnie z określonymi w sylabusie warunkami. W odniesieniu do niektórych przedmiotów stwierdzono jednak zjawisko zawyżania ocen. Tematyka prac dyplomowych odpowiada dyscyplinie ekonomia i finanse. Niektóre są sformułowane zbyt ogólnie. W strukturze prac powinno nastąpić odwrócenie obecnie występującej proporcji części teoretycznej i praktycznej. W części empirycznej powinny być w szerszym zakresie wykorzystywane przykłady rynków i podmiotów lokalnych. Tematyka prac dyplomowych powinna być ściślej dostosowana do specjalności naukowej promotora, podobnie jak dobór recenzentów.

Podsumowując można stwierdzić występowanie następujących nieprawidłowości w zakresie kryterium 3:

1. Sformułowania tematów części prac są zbyt ogólne i nie zapewniają w dostatecznym stopniu ich praktycznego charakteru.
2. Prace dyplomowe zawierają zbyt obszerne części opisowe a zbyt wąskie części empiryczne.
3. Tematyka prac dyplomowych prowadzonych przez promotorów jest zbyt szeroka w stosunku do ich specjalności naukowej.
4. Tematyka prac dyplomowych jest zbyt szeroka w stosunku do specjalności naukowej recenzentów.
5. Oceny prac wystawiane przez promotora i recenzenta wskazują w niektórych przypadkach na ich zawyżenie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się formułowanie tematów prac dyplomowych w sposób szczegółowy i uwzględniający praktyczny charakter pracy

2. Zaleca się zmianę proporcji treści prac dyplomowych poprzez ograniczenie części opisowej opartej na literaturze przedmiotu na rzecz części empirycznej odnoszącej się do praktyki gospodarczej.
3. Zaleca się dostosowanie tematyki prac do specjalności naukowej promotorów.
4. Zaleca się dobór recenzentów prac dyplomowych zgodnie z ich specjalnością naukową.
5. Zaleca się wdrożenie procedur zapewniających zwiększenie obiektywizmu ocen prac przez promotora i recenzenta pracy dyplomowej.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

W raporcie samooceny wskazano 13 pracowników badawczo-dydaktycznych oraz dydaktycznych, którzy są zatrudnieni na Uczelni w Zakładzie Finansów i Rachunkowości i prowadzą zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość. Struktura zatrudnienia prezentuje się następująco: 1 profesor, 1 doktor habilitowany, 3 profesorów PUZ, 5 doktorów, 3 magistrów. Sześcioro pracowników jest zatrudnionych na pełny etat, a siedmioro na pół etatu. Dla pracowników zatrudnionych na pełny etat, PUZ we Włocławku jest podstawowym miejscem pracy. Poza wymienionym pracownikami, zajęcia prowadzi również kadra z innych zakładów. Pięć osób prowadzi zajęcia na podstawie umowy cywilnoprawnej. Wśród wymienionych pracowników, zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość prowadzi sześć osób posiadających doświadczenie praktyczne w środowisku biznesowym (certyfikowany doradca podatkowy, główna księgowa, przedsiębiorca prowadzący własną firmę). Dodatkowo na kierunku zajęcia prowadzą jeszcze 4 osoby (zajęcia z prawa, języków obcych, wychowania fizycznego). W ramach kadry prowadzącej zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość w dokumentacji dołączonej do raportu wskazano aktualnie 16 osób.

Zgodnie z przedstawioną podczas wizytacji dokumentacją, pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku posiadają udokumentowany dorobek naukowy, pozwalający zapoznawać studentów z aktualnymi trendami w dyscyplinie ekonomia i finanse. Dorobek ten jest znaczny, jeśli chodzi o ostatnie 6 lat. Przeciętnie jest to jedna lub dwie publikacje rocznie u każdego pracownika, ale są również osoby o większym dorobku. Dorobek pracowników jest związany z dyscypliną ekonomia i finanse, a więc dyscypliną, do której został przypisany kierunek finanse i rachunkowość. Pracownicy posiadają w dorobku publikacje naukowe samodzielne i zespołowe publikowane w kraju i za granicą. Pracownicy Zakładu Finansów i Rachunkowości biorą udział w projektach badawczych oraz uczestniczą w konferencjach międzynarodowych. Zakład był w 2020 roku współorganizatorem międzynarodowej konferencji naukowej, która będzie kontynuowana w następnym roku. Należy również zwrócić uwagę, że pracownicy Zakładu Finansów i Rachunkowości otrzymali w ostatnich latach różne wyróżnienia i nagrody za osiągnięcia naukowe i dydaktyczne. Angażują się również w różne projekty skierowane na rozwój studentów, w tym również certyfikowane (Płace i ubezpieczenia społeczne, Program Płatnik w praktyce, Kadry oraz BHP).

Struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Na kierunku finanse i rachunkowość obecnie studiuje 96 osób, co oznacza, że na jednego pracownika prowadzącego zajęcia przypada sześciu studentów. Wskaźnik ten potwierdza, że jest zapewniony właściwy dostęp do pracownika badawczo-dydaktycznego oraz dydaktycznego.

Pracownicy badawczo-dydaktyczni i dydaktyczni prowadzący zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość posiadają odpowiednie kompetencje dydaktyczne. Mają bardzo duże lub duże doświadczenie, co wynika z wielu lat pracy na różnych uczelniach (w tym uczelniach państwowych), posiadanych tytułów i stopni naukowych. Pracownicy z tytułem profesora oraz stopnia doktora habilitowanego są to osoby o wieloletnim doświadczeniu dydaktycznym. Część doktorów uzyskała stopień doktora w ostatnich kilkunastu latach. Kadra jest stosunkowo młoda, co sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu kierunku. Część pracowników w dalszym ciągu pracuje równolegle na uczelniach państwowych. Znaczna część pracowników prowadzących zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość ma wieloletnie doświadczenia praktyczne (np. dyrektor oddziału jednego z banków, trener biznesu, prezes RIO, naczelnik WF Urzędu Miejskiego, dyrektorzy finansowi przedsiębiorstw, doradcy finansowi). Część pracowników prowadzi lub prowadziła samodzielną działalność gospodarczą.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć. Wynika to z tego, że obecnie na kierunku studiują studenci tylko na studiach stacjonarnych na poziomie I stopnia. Są to grupy niewielkie, jeśli chodzi o liczbę studentów. Jak wskazują pracownicy, w trakcie swoich zajęć mają bezpośredni kontakt z każdym studentem (w tym na wykładzie), pozwalający oceniać na bieżąco ich aktywność i postępy w pracy na zajęciach. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami. Obciążenie to mieści się w wyznaczonym pensum, co umożliwia pracownikom prawidłową realizację zajęć oraz prowadzenie własnych badań naukowych, gwarantując ich rozwój i możliwość podniesienia własnych kompetencji. Pracownicy Zakładu Finansów i Rachunkowości prowadzą zajęcia również dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Zorganizowali również dwanaście edycji konferencji naukowej dla studentów o zasięgu ogólnopolskim. Zgodnie z przedstawioną dokumentacją, Uczelnia uczestniczy w programie Erasmus+. Dwie osoby prowadzą zajęcia w języku obcym.

Nauczyciele akademicki i inne osoby prowadzące zajęcia zostały przygotowane do prowadzenia zajęć na odległość lub w formie nauczania hybrydowego. Szkolenia odbyły się w latach 2018-2021 r. i dotyczyły stosowanego na Uczelni oprogramowania Microsoft Teams (2020-2021), będącego uzupełnieniem stosowanej wcześniej platformy Moodle (2018-2021). Zarządzenie nr 77/2021 Rektora Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku z dnia 6 lipca 2021r. Regulamin prowadzenia zajęć dydaktycznych w Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku, w tym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w roku akademickim 2021/2022 opisuje sposób prowadzenia zajęć w sposób zdalny. W dokumencie tym są przedstawione wymagania związane z nauczaniem na odległość. Należy zwrócić uwagę, że pracownicy badawczo-dydaktyczni i dydaktyczni brali również udział w szkoleniu „Komunikacja ze studentem w kryzysie psychicznym uwzględniając skutki izolacji pandemicznej”. Informacje dotyczące pracy w MsTeams oraz Moodle są również dostępne dla pracowników na stronie internetowej Uczelni. Działania te zaspokajają potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zapewnione jest również właściwe wsparcie techniczne oraz monitorowanie zadowolenia nauczycieli akademickich z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego, a wyniki monitorowania są wykorzystywane w ich doskonaleniu, co zostało potwierdzone w trakcie rozmów z kadrą akademicką.

W trakcie wizytacji stwierdzono, że dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny i adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć. Przydzielanie zajęć na kierunku finanse i rachunkowość uwzględnia wiedzę i kompetencje pracowników biorąc pod uwagę ich doświadczenie dydaktyczne oraz prowadzone badania naukowe w dyscyplinie ekonomia i finanse. Wątpliwości budzi dobór pracowników jako promotorów prac dyplomowych, gdyż niektóre tematy prac wykraczają poza ich kompetencje i umiejętności, co stwierdzono podczas analizy przedstawionych do oceny prac dyplomowych. Zajęcia na kierunku są obsadzone zgodnie z zasadami wynikającymi z Regulaminu Pracy PUZ we Włocławku - Załącznik nr 1 do Zarządzenia 148 Rektora PUZ we Włocławku z dnia 15 grudnia 2020 roku. Dodatkowo, kwestie polityki kadrowej regulują Statut Uczelni (Uchwała Nr 54/19 Senatu Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku) oraz uchwała Nr 81/16 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie ustalenia Regulaminu przyznawania nagród i wyróżnień Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku dla nauczycieli akademickich z Uchwałą nr 70/218 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku z dnia 20 listopada 2018 r. zmieniającą uchwałę w sprawie ustalenia Regulaminu przyznawania nagród i wyróżnień Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku dla nauczycieli akademickich.

Zgodnie z Regulaminem zasad dokonywania okresowej oceny nauczycieli akademickich Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku (Uchwała Nr 46/19 Senatu PWSZ we Włocławku z dnia 18 czerwca 2019 roku) przeprowadza się okresową ocenę. Ocena ta jest dokonywana nie rzadziej niż raz na cztery lata lub na wniosek rektora lub pracownika. Ocenie podlegają takie kryteria, jak: kształcenie i wychowanie studentów, uczestnictwo w pracach organizacyjnych na rzecz Uczelni, podnoszenie kompetencji zawodowych, realizacja zajęć dydaktycznych, przestrzeganie przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz o własności przemysłowej, opinia kierownika. W związku z pandemią Covid-19 w okresie od 12.03.2020 roku do 31.08.2021 roku ocena okresowa nie została przeprowadzona. W trakcie wizytacji przedstawiono raport z okresowej oceny za 2019 rok.

Nauczyciele akademicki i inne osoby prowadzące zajęcia są oceniane przez studentów w zakresie spełniania przez nich obowiązków związanych z kształceniem. Ocena jest dokonywana na podstawie ankiet w wersji elektronicznej (wirtualny dziekanat). W przedstawionych w trakcie wizytacji raportach obejmujących wyniki badań ankietowych, pracownicy badawczo-dydaktyczni i dydaktyczni osiągnęli powyżej 90% w skali 0%-100%. Pracownicy są oceniani również w ramach prowadzonych na uczelni hospitacji. Hospitacje są przeprowadzane nie rzadziej niż raz na dwa lata. Ocenę okresową nauczycieli akademicki przeprowadzają komisje powołane przez Senat: komisja oceniająca oraz odwoławcza komisja oceniająca. Hospitacje przeprowadzono w okresie pandemii w 2020 roku (raport z 3.07.2020 roku) i w 2021 roku (raport z 29.06.2021 r.). Wszystkie przedstawione raporty z hospitacji potwierdziły wysoki poziom przygotowania pracowników badawczo-dydaktycznych do prowadzenia zajęć.

Wyniki z badań ankietowych studentów oraz z hospitacji kadry akademickiej są wykorzystywane w ocenie okresowej pracowników prowadzących zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość.

Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość. Sprzyja również stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademicki. Część pracowników Zakładu Finansów i Rachunkowości uczestniczyło w uruchomieniu kierunku i prowadzi zajęcia do chwili obecnej. Kreowanie warunków pracy stymulujących

i motywujących członków kadry prowadzącej kształcenie na kierunku następuje przez dofinansowanie publikacji, możliwość uczestniczenia w konferencjach, szkoleniach, co potwierdzono w trakcie spotkania z nauczycielami akademickimi. Uczelnia ma uruchomiony system „mini grantów” w ramach Dydaktycznej Inicjatywy Doskonałości. Wprowadziła również system dodatków zadaniowych dla pracowników szczególnie zaangażowanych w proces kształcenia.

Na uczelni jest realizowana polityka kadrowa obejmująca zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość. Regulują to Zarządzenie nr 28/21 Rektora Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku z dnia 11 lutego 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji w Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku oraz Zarządzenie nr 29/21 Rektora Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku z dnia 12 lutego 2021 r. w sprawie powołania członków społeczności uczelnianej, do których można zgłosić zdarzenie o charakterze mobbingu i/lub dyskryminacji w Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Pracownicy badawczo-dydaktyczni oraz dydaktyczni posiadają odpowiednie doświadczenie dydaktyczne oraz dorobek naukowy w analizowanym okresie. Pracownicy wykazali również odpowiednie doświadczenie w praktyce gospodarczej, co jest istotne przy ocenie kierunku o profilu praktycznym. Liczba publikacji jest wystarczająca, aby stwierdzić, że kadra się rozwija. Pracownicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku posiadają również publikacje w języku obcym publikowane w innych krajach. Uczestniczą w konferencjach, organizują konferencje, szkolenia, spotkania z dziećmi oraz młodzieżą, co należy docenić jako udzielanie się w życiu społecznym Włocławka. Ze względu na obsadę zajęć nie występuje zagrożenie związane z prowadzeniem zajęć. Uczelnia zapewnia wsparcie finansowe dla pracowników prowadzących badania naukowe, publikujących artykuły naukowe i uczestniczących w konferencjach. Ważną inicjatywą uczelni są „mini granty” pozwalające prowadzić indywidualne projekty badawcze. Pracownicy badawczo-dydaktyczni oraz dydaktyczni prowadzący zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość podlegają okresowej ocenie. PUZ we Włocławku posiada również politykę kadrową pozwalającą rozwiązywać konflikty.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Jednostka dysponuje bazą materialno-dydaktyczną zlokalizowaną w czterech zespołach budynków dydaktycznych i administracyjnych o łącznej powierzchni całkowitej 16 tys. m². Budynki są zlokalizowane w następujących miejscach: przy ul. 3 maja 17 – Rektorat oraz Przedszkole Akademickie; przy ul. Mechaników 3 – budynek dydaktyczno-administracyjny z biblioteką; przy ul. Obrońców Wisły 1920r. – Dom Studenta z zapleczem sportowym i salą gimnastyczną oraz budynek dydaktyczny. Centrum Nauk Technicznych i Nowoczesnych Technologii przy ul. Energetyków 30. Obiekty oraz grunt stanowią w całości własność Uczelni.

Większość zajęć dydaktycznych dla studentów kierunku finanse i rachunkowość jest realizowanych w budynku dydaktycznym przy ul. Mechaników 3, w których dostępnych jest 128 komputerów umiejscowionych w 11 salach komputerowych. Jedna z sal komputerowych jest dostępna w formie *open space*. Sala ta to bardzo ciekawa inicjatywa pozwalająca symulować działalność gospodarczą na zajęciach praktycznych. Zajęcia prowadzą w niej zarówno pracownicy Katedry Finansów i Rachunkowości, jak i prowadzący zajęcia praktycy. Zarówno sale wykładowe, jak i sale ćwiczeniowe posiadają stosowne wyposażenie multimedialne, takie jak projektor multimedialny z komputerem. Dodatkowo, na potrzeby zajęć z języka obcego, jednostka korzysta z sal multimedialnych językowych wyposażonych w komplet pomocy naukowych.

Uczelnia posiada na swoim terenie ogólnodostępny, również dla studentów, dostęp do sieci bezprzewodowej Wifi. W budynku przy ul. Mechaników 3 są również ogólnodostępne stanowiska z komputerami podłączonymi do sieci internetowej. Każdy student może w dowolnym momencie z nich korzystać.

Pracownie komputerowe są wyposażone w 19 komputerów. Są wyposażone w stosowne oprogramowanie (Statistica Basic 13 PL, pakiet Insert GT, pakiet Symfonia Start 2.0, Płatnik, pakiet Office Standard lub Professional). Wykorzystywany sprzęt jest nowoczesny. Wskazane oprogramowanie jest wystarczające do osiągnięcia efektów uczenia się sformułowanych dla kierunku. Laboratoria komputerowe, podobnie jak sale dydaktyczne, są udostępniane na wniosek studentów, również poza godzinami zajęć.

Należy zaznaczyć, że infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zostały w pełni dostosowane do sytuacji związanej z pandemią koronawirusa. Umożliwiają one synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Zakupiono stosowne oprogramowanie do kształcenia na odległość (MS Teams, Moodle 3.5), a studentom, w zależności od potrzeb, wypożycza się do domu komputery, aby umożliwić im naukę w domu. Komputery są również wypożyczane pracownikom prowadzącym zajęcia. Infrastruktura informatyczna jest połączona z innymi systemami uczelnianymi i jest dostępna dla studentów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym studentów z niepełnosprawnościami.

Studenci mają również zapewniony dostęp do wirtualnych laboratoriów komputerowych i specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (m.in. Pakiet Symfonia Start 2.0).

Biblioteka posiada odpowiedni zasób książek i czasopism wynoszący ok. 43 tys. książek, 44 tytuły czasopism w wersji papierowej (w tym 7 do wykorzystania na kierunku finanse i rachunkowość) oraz 5 czasopism w wydaniu elektronicznym. Pracownicy i studenci mają wpływ na zakup nowych pozycji przez zgłoszenia elektroniczne na stronie www Uczelni. PUZ we Włocławku posiada również wykupiony dostęp do zasobów elektronicznych biblioteki PWN Ibuk Libra, co jest szczególnie istotne w czasach pandemii koronawirusa. W zasobie tym Uczelnia zapewnia dostęp do 2300 tytułów, w tym 379 tytułów wykupionych. 45 tytułów jest skierowanych do studentów kierunku finanse i rachunkowość. Uczelnia posiada również dostęp do systemu informacji prawnej LEX i Legalis, który w całości jest wykorzystywany przez studentów ocenianego kierunku.

Uczelnia korzysta również z dostępu do wirtualnej biblioteki nauki. W jej ramach ma udostępnioną bazę EBSCO. Ponadto zapewnia również studentom dostęp do wypożyczalni ACADEMICA. Godziny otwarcia biblioteki są przystosowane do dyspozycji czasowej studentów studiów stacjonarnych. Studenci mają dostęp do drukarek oraz ksero. Zasoby biblioteczne są aktualizowane na bieżąco. Literatura związana z ocenianym kierunkiem jest aktualna. Na podstawie przedstawionej w trakcie wizytacji dokumentacji stwierdzono, że zbiory biblioteczne obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania na kierunku finanse i rachunkowość. Uczelnia reaguje na każdą informację ze strony pracowników i studentów, jeśli zachodzi potrzeba zakupu książek, które są niezbędne, poza planem zakupów przez kierownictwo biblioteki.

Studentom są zapewnione materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej, udostępniane im w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Materiały te są również udostępnione studentom z niepełnosprawnością.

W celu większego dostępu do literatury naukowej i dydaktycznej, Uczelnia ma podpisane umowy o współpracy z włocławskimi bibliotekami, takimi jak: Miejska Biblioteka Publiczna we Włocławku, Biblioteka Włocławskiego Towarzystwa Naukowego, Biblioteka Pedagogiczna Centrum Edukacji Nauczycieli we Włocławku. Jest to warta odnotowania pozytywna inicjatywa Uczelni.

Dziewięćdziesiąt są w pełni wyposażone w sprzęt komputerowy, kserokopiarki i inny sprzęt niezbędny do obsługi studentów. Są wyposażone w system informatyczny obejmujący elektroniczną rekrutację, pensum nauczyciela akademickiego, plany zajęć, elektroniczne legitymacje studenckie, kompleksową obsługę studentów przez sekretariaty, obsługę wykładowców on-line, stypendia, praktyki studenckie, Biuro Karier oraz Dom Studenta. W 2018 roku została wdrożona nowa platforma e-learningowa Moodle 3.5.

Istotną zaletą, niezbędną w obecnych czasach, jest przystosowanie w pełni obiektów Uczelni do pracy ze studentami z niepełnosprawnością. Dotyczy to zarówno poruszania się po obiekcie (korytarze, windy), jak i pracy w salach dydaktycznych (pętle indukcyjne), laboratoriach oraz w bibliotece (dwa stanowiska wyposażone w regulowaną elektronicznie wysokością blatu, mysz dla osób mających trudności z koordynacją ruchową, powiększalnik druku dla osób niedowidzących i słabowidzących). Również w salach wykładowych są wyznaczone stanowiska dla osób z niepełnosprawnością, m.in. na wózkach inwalidzkich. Biblioteka posiada sprzęt dla słabowidzących. Uczelnia posiada w dziekanacie osobę specjalnie wyznaczoną do opieki nad osobami z niepełnosprawnościami, znającą język migowy.

Uczelnia posiada Dom Studenta, który dysponuje 72 miejscami oraz własną bazę rowerową. Studenci na terenie Uczelni mają dostęp do baru oraz automatów do napojów i artykułów spożywczych. Przy Uczelni są darmowe parkingi z wyznaczonymi miejscami dla osób z niepełnosprawnościami.

Władze Uczelni dokonują okresowego przeglądu infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej. Przeglądy techniczne związane ze stanem lokalu, kontrole ppoż., inwentaryzacje sprzętu oraz wyposażenia będącego na stanie biblioteki są robione przy okazji przeglądów i inwentaryzacji ogólnouczelnianych. Przegląd stanowisk komputerowych dostępnych w bibliotece jest dokonywany na bieżąco, a awarie są naprawiane przez Biuro Technologii Informatycznych. Na bieżąco jest sprawdzany stan sprawności komputerów i innych urządzeń w laboratoriach, które okresowo są wymieniane na nowe, wydajniejsze jednostki. Na komputerach aktualizuje się oprogramowanie, które w badanym okresie było w najnowszych wersjach. Uczelnia reaguje na wszelkie uwagi pracowników i studentów, jeśli chodzi o bieżące naprawy lub przystosowanie sal dydaktycznych do prowadzenia zajęć. Ostatni przegląd księgozbioru bibliotecznego odbył się w 2017 roku i zakończył się pozytywnie. Inwentaryzację składników majątkowych przeprowadza się zgodnie z Zarządzeniem nr 2/21 Dyrektora Administracyjnego Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku z dnia 2 marca 2021 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji pełnej środków trwałych, w tym nieruchomości, wyposażenia i wartości niematerialnych i prawnych Uczelni, oraz powołania składu Komisji inwentaryzacyjnej i zespołów spisowych.

Kwestie bezpieczeństwa i higieny pracy reguluje Zarządzenie nr 14/2020 Rektora Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku z dnia 17 lutego 2020 roku w sprawie sposobu zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia. 29 września 2021 roku dokonano, co zostało potwierdzone protokołem, przeglądu obiektów Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku pod kątem bezpieczeństwa i higieny pracy, przeprowadzonego przed rozpoczęciem roku akademickiego 2021/2022.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia posiada odpowiednią bazę dydaktyczną gwarantującą realizację procesu nauczania na kierunku finanse i rachunkowość. Dotyczy to sal audytoryjnych (auli wykładowych), ćwiczeniowych i laboratoryjnych. Sale te są dostosowane do uczestnictwa w zajęciach osób z niepełnosprawnością. Biblioteka zawiera odpowiednią liczbę woluminów, zarówno w wersji papierowej, jak i elektronicznej, które zapewniają prowadzenie zajęć na ocenianym kierunku. Biblioteka zapewnia również odpowiedni dostęp dla osób z niepełnosprawnością. Dostęp do baz artykułów naukowych, krajowych i zagranicznych jest właściwy. Sprzęt komputerowy jest wymieniany na bieżąco, a oprogramowanie aktualizowane. Infrastruktura dydaktyczna, zasoby biblioteczne, są na bieżąco monitorowane przy zaangażowaniu pracowników i studentów. Uczelnia posiada miejsca parkingowe dla studentów, w tym dla osób z niepełnosprawnością. Posiada również stanowiska dla rowerów. W zakresie działalności naukowej Uczelnia wspiera pracowników przez udzielenie sprzętu komputerowego i oprogramowania specjalistycznego. Na potrzeby dydaktyczne Uczelnia zakupiła dostęp do baz z aktami prawnymi, informacjami o przedsiębiorstwach, rynkach itp. Uczelnia posiada również własny Dom Studenta, bazę rekreacyjną i sportową. Uczelnia zapewnia pełny dostęp do Internetu przez sieć WiFi.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Konwent jako organ skupiający przedstawicieli wojewódzkich i lokalnych organów administracji publicznej, przedsiębiorców i instytucji otoczenia społecznego opiniował kierunki rozwoju Uczelni, ale także plany strategiczne dotyczące jej rozwoju, w tym związane z kierunkiem finanse i rachunkowość. Pierwsze posiedzenie Konwentu miało miejsce w 2012 roku. Działania podjęte przez Konwent są kontynuowane przez Radę Uczelni. W celu operacjonalizacji działań strategicznych w 2014 powołano Rady Gospodarcze, a od 2016 roku działa Rada Ekspertów.

Efekty uczenia się oraz program kształcenia podlegają opinii interesariuszy zewnętrznych, uwzględniają także ich sugestie, propozycje. Platformą do tego są spotkania Rady Ekspertów, a protokoły z jej spotkań potwierdzają aktywne uczestnictwo pracodawców w przygotowanie i doskonalenie programu i planów studiów. Warto dodać, że dobór partnerów do Rady jest zgodny z sylwetką absolwenta i celami kształcenia na kierunku.

Corocznie analizowane są, wraz z członkami Rady Ekspertów, programy studiów pod kątem zgodności proponowanych przedmiotów z aktualnym stanem wiedzy i potrzebami rynku pracy, zwłaszcza lokalnego. Pod wpływem wniosków ze spotkań Rady Ekspertów do treści programowych wprowadzono m.in. elementy etyki zawodowej, technik sprzedaży i budowania relacji czy ochrony danych osobowych. Ustalono także obowiązujący harmonogram realizacji praktyki studenckiej.

Współpraca z interesariuszami przybiera zróżnicowane formy, od opiniowania programów, organizację praktyk studenckich, wizyt studyjnych, poprzez prowadzenie zajęć przez nauczycieli akademickich z odpowiednim doświadczeniem praktycznym, czy pracowników współpracujących przedsiębiorstw i instytucji, po udział w weryfikacji efektów uczenia się. Przykładowe wizyty studyjne odbywały się we Włocławskim Inkubatorze Innowacyjności i Przedsiębiorczości w ramach przedmiotu *strategie podatkowe przedsiębiorstw*, czy Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie w ramach przedmiotu *rynki kapitałowe*. Z uwagi na pandemię wizyty te zostały zawieszone.

Kierunek finanse i rachunkowość został objęty patronatem przez Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Oddział we Włocławku, a program studiów, w szczególności w zakresie przedmiotów rachunkowych, jest dostosowany do wymagań egzaminu, którego celem jest uzyskanie certyfikatu głównego księgowego.

Formami współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są również wspólne przedsięwzięcia uczelni z partnerami z tego otoczenia, np. cykliczne konferencje „Innowacyjny Samorząd”, również cykliczne konferencje studenckie, wykłady otwarte dla studentów (np. „Rynek uprawnień do emisji CO₂”, „Analiza rynku produktów finansowych”), czy warsztaty organizowane przez Centrum Informacji Księgowych.

Działania podejmowane we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym podlegają cyklicznej ewaluacji. Efekty tej współpracy, zwłaszcza z pracodawcami, są omawiane przez ciała kolegialne biorące udział w procesie opracowywania i zatwierdzania programów studiów, tj. Zakładową Komisję ds. Jakości Kształcenia, Instytutową Komisję ds. Jakości Kształcenia czy Uczelnianą Radę ds. Jakości Kształcenia. W zespołach tych nie ma przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Raport z ewaluacji przygotowuje Kierownik Zakładu w porozumieniu z Zakładową Komisją ds. Jakości Kształcenia i w terminie do 30 września każdego roku składa informacje z oceny jakości kształcenia i programu studiów na ręce Dyrektora Instytutu, następnie jest on przekazywany Uczelnianej Radzie i władzom wydziału. Raport obejmuje m.in. informacje dotyczące zatrudniania praktyków, zmian w programach kształcenia, w tym praktyk, będące efektem spotkań z udziałem członków Rady Ekspertów. Posiedzenie Zakładowej Komisji ds. Jakości Kształcenia poświęcone m.in. efektom współpracy z otoczeniem oraz programom studiów dla naboru 2021/2022 odbyło się 9 lutego 2021 r. w trybie zdalnym. Kierownicy poszczególnych Zakładów przedstawiali programy studiów i wskazywali zmiany będące wynikiem wymiany zdań oraz poglądów z otoczeniem społeczno-gospodarczym na posiedzeniu Rady Ekspertów. Po zapoznaniu się z dokumentacją przedstawioną przez Kierowników poszczególnych Zakładów, członkowie Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia pozytywnie zaopiniowali przedstawione dokumenty. Dyrektor Instytutu na podstawie informacji od Kierownika Zakładu przekazuje Uczelnianej Radzie informację z oceny jakości kształcenia i programu studiów wraz z opinią.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z obszarami działalności gospodarczej oraz rynkiem pracy właściwymi dla kierunku finanse i rachunkowość. Działania podejmowane we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym podlegają cyklicznej ewaluacji. Współpraca z partnerami ma charakter stały i przybiera różne formy (od praktyk zawodowych, poprzez prowadzenie zajęć dydaktycznych, po wspólne przedsięwzięcia na rzecz otoczenia). Pracodawcy uczestniczą w konstruowaniu i doskonaleniu efektów uczenia się, a także programu i planu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiejscowienie procesu kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość Zespół ocenił z punktu widzenia trzech kryteriów. Są nimi: nauka języków obcych, prowadzenie zajęć na kierunku w języku obcym oraz umożliwienie wymiany międzynarodowej studentów i wykładowców.

Na kierunku są prowadzone zajęcia z nauki języka obcego na poziomie B2. Treść przedmiotu pozwala uzyskać ogólną wiedzę o charakterze nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse. Zajęcia są prowadzone w semestrach od drugiego do piątego i wpisują się w efekt uczenia się K_U10. W programie studiów kierunku finanse i rachunkowość są zaplanowane zajęcia w języku obcym. Na 4 semestrze są to zajęcia *Innovations in the enterprises*, a na 6 semestrze są to zajęcia *Język obcy w finansach*.

Uczelnia zapewnia zarówno pracownikom, jak i studentom możliwość wyjazdu na inną uczelnię w ramach programu Erasmus+, w którym uczestniczy od 2005 roku.

Żaden ze studentów z zagranicy nie przyjechał na Uczelnię studiować na kierunku finanse i rachunkowość w ramach programu Erasmus+. W ramach programu Erasmus+ na Uczelnię na kierunek finanse i rachunkowość przyjechały 2 osoby z zagranicznych Uczelni. Z Zakładu Finansów i Rachunkowości w ramach programu Erasmus+ wyjechało na Uczelnie w Cyprze, Turcji, Hiszpanii i Portugalii 11 pracowników. Trzech pracowników Zakładu Finansów i Rachunkowości aktywnie uczestniczyło w przedsięwzięciu naukowym w ramach programu Erasmus+ „International Management Week” zorganizowanym przez Afyon Kocatepe University Turkey w formie zdalnej w dniach 26-30.04.2021 roku.

Nauczyciele akademicki mają możliwość skorzystania z ministerialnego wsparcia/dofinansowania nauki języka obcego w ramach „Dydaktycznej Inicjatywy Doskonałości”, z którego skorzystało w Zakładzie Finansów i Rachunkowości 9 osób w ramach „mini grantów”. Zgodnie z porozumieniem zawartym ze Szkołą Językową Greenwich Language Services sp. z o.o., podjęto współpracę w zakresie działań edukacyjno-rozwojowych i organizacyjnych w celu wymiany doświadczeń, doskonalenia zawodowego kadry oraz podniesienia poziomu kompetencji językowych i efektów uczenia się studentów w PUZ we Włocławku. Cała społeczność akademicka ma możliwość przystąpienia do egzaminu i uzyskania międzynarodowego certyfikatu językowego o standardzie PTE oraz LCCI IQ potwierdzających znajomość języka angielskiego na poziomie ogólnym i biznesowym.

Studenci kierunku finanse i rachunkowość nie posiadają żadnej publikacji w języku obcym. Nie uczestniczyli również w konferencjach międzynarodowych, mimo, że tworzone są dla nich warunki do takich działań. Uczelnia zapewnia zarówno finansowanie publikacji, jak i uczestnictwo w konferencjach, również w formie zdalnej, co ma znaczenie w trakcie pandemii koronawirusa.

Rekomenduje się zainicjowanie aktywności wśród studentów w zakresie publikowania artykułów w krajowych i międzynarodowych opracowaniach związanych z podnoszeniem kwalifikacji w ramach kształcenia na profilu praktycznym.

Uczelnia nie przeprowadza okresowej oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmującej zarówno pracowników, jak i studentów kierunku finanse i rachunkowość. Rekomenduje się, aby była prowadzona okresowa ocena stopnia umiędzynarodowienia kształcenia z wnioskami mogącymi podnieść aktywność publikacyjną związaną z międzynarodowym prezentowaniem dorobku pracowników badawczo-dydaktycznych oraz studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Jednostka czyni realne starania związane z umiędzynarodowieniem kierunku finanse i rachunkowość. Pracownicy uczestniczą w wymianie w ramach różnych programów. Do tej pory studenci kierunku nie skorzystali z oferty programu Erasmus+. Analiza publikacji naukowych wskazuje, że również w tym zakresie są spełnione wymogi związane z rozwojem naukowym pracowników na arenie międzynarodowej, choć zaangażowanie jest umiarkowane, co w ostatnim okresie było spowodowane pandemią koronawirusa. Publikacje w językach obcych posiada doświadczona kadra naukowa. Brak publikacji w języku obcym występuje wśród studentów kierunku finanse i rachunkowość. Uczelnia nie przeprowadza okresowej oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmującej zarówno pracowników, jak i studentów kierunku finanse i rachunkowość.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

System wsparcia studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, zawodowym, naukowym jest zróżnicowany i zapewnia studentom odpowiednie instrumenty umożliwiające wejście na rynek pracy.

Uczelnia wspiera studentów w procesie uczenia się. Studenci mają stałą możliwość konsultacji z nauczycielami akademickimi podczas dyżurów oraz w przerwach między zajęciami. Dodatkowo, każdy rocznik posiada wskazanego przez Władze Uczelni opiekuna roku, który odpowiada za poprawny przepływ informacji między studentami, a kadrami akademicką wspierającą proces uczenia się. Najczęściej kontakt z opiekunem roku odbywa się za pośrednictwem starosty danego roku. Oprócz tego opiekun roku reprezentuje interesy studentów danego roku wobec Władz Uczelni w zakresie procesu dydaktycznego, świadczeń socjalnych oraz organizacji życia kulturalnego, społecznego i naukowego. Podczas nauczania zdalnego komunikacja przy rozwiązywaniu problemów studentów podejmowane jest przy użyciu systemu Microsoft Outlook oraz Microsoft Teams.

Uczelnia zapewnia studentom z niepełnosprawnościami wsparcie w sferze dydaktycznej oraz materialnej. W Uczelni jednostką odpowiedzialną za wsparcie studentów z niepełnosprawnościami jest Zrzeszenie Studentów Niepełnosprawnych oraz Pełnomocnik ds. studentów niepełnosprawnych. Studenci z niepełnosprawnościami mają możliwość udziału w procesie kształcenia bez żadnych ograniczeń, dzięki zapewnieniu przez uczelnię obecności sprzętu specjalistycznego udostępnianego przez Uczelnianą Wypożyczalnię Sprzętu. Ponadto wyżej wspomniani studenci mają możliwość ubiegania się o stypendium dla osób niepełnosprawnych.

Uczelnia wspiera studentów w zakresie przedsiębiorczości oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy. Za wsparcie studentów w zakresie poszukiwania ofert praktyk oraz przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej na rynku pracy odpowiada Biuro Karier oraz Sekretariat. W ofercie biura znajdują się między innymi: pomoc w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, gromadzenie i udostępnianie ofert pracy czy organizacja szkoleń. Informacje dotyczące możliwości rozwoju zawodowego są promowane wśród studentów za pośrednictwem poczty internetowej, bądź poprzez odpowiednie tablice informacyjne wywieszone na terenie uczelni, natomiast najwięcej studentów pozyskuje te informacje ze strony internetowej Uczelni.

Uczelnia posiada zorganizowany system wsparcia studentów wybitnych. Studenci wyróżniający się wysokimi wynikami w nauce mają możliwość korzystania z praktyk studenckim, organizowanych dzięki współpracy z licznymi podmiotami zewnętrznymi. Oprócz tego, każdy student ma możliwość ubiegania się o stypendium Rektora za wyniki w nauce. Ponadto możliwe jest składanie wniosków stypendialnych za osiągnięcia sportowe czy artystyczne.

Na Uczelni funkcjonuje Koło Naukowe FIRE, które wspierane jest przez uczelnię w zakresie materialnym, infrastruktury oraz merytorycznym. Studenci biorą udział w szkoleniach, konferencjach czy wykładach jak również organizują własne spotkania badawcze mające na celu poszerzenie ich zainteresowań oraz samorozwój na przykład konferencja "Wyzwania gospodarcze, polityczne i społeczne w globalnej gospodarce" czy Międzynarodowa Konferencja Naukowa "Innowacyjny samorząd. Rola samorządu w kreowaniu innowacyjności regionalnej"

System składania wniosków oraz wyrażania opinii jest uporządkowany, umożliwiający informowanie dziekana oraz rektora o pojawiających się problemach w sposób szybki oraz bezpośredni w formie pisemnej, ustnej i elektronicznej.

Kadra wspierająca proces uczenia się jest poprawnie przeszkolona, tak aby ich kompetencje odpowiadały potrzebom studentów oraz oferują swoje wsparcie w określonych godzinach dyżurów. Studenci mogą uzyskać pomoc ze strony dziekanatu, jak i pełnomocników wspierających proces uczenia się.

Uczelnia posiada racjonalny i przejrzysty system stypendialny. Studenci mają możliwość składania wniosków o stypendium naukowe, socjalne oraz dla osób niepełnosprawnych. Uczelnia umożliwia również studentom złożenie wniosku o zapomogę, która może zostać przyznana nie więcej niż 2 razy w roku akademickim.

Studenci mają zapewnione wsparcie dydaktyczne udzielane przez nauczycieli akademickich. Uczelnia podejmuje działania na rzecz informowania i edukacji studentów z zakresu bezpieczeństwa. Jednym z przykładów działań Uczelni jest Zarządzenie Rektora Nr 28/21 z dnia 11 lutego 2021 Regulamin przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji w Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku. Podczas rozmowy ze studentami w sposób przejrzysty tłumaczyli oni zasady reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, potwierdzając że Uczelni na bieżąco informuje w jaki sposób powinni oni reagować w takich przypadkach. Jako źródło informacji wskazane zostały bezpośrednie rozmowy z nauczycielami akademickimi, kadrą administracyjną czy poprzez stronę internetową Uczelni. Ponadto każdy student rozpoczynający edukację zobowiązany jest do uczestniczenia w szkoleniu z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

W Uczelni funkcjonuje Samorząd Studencki. Przy współpracy z władzami uczelni organizowane są konferencje oraz spotkania, umożliwiające Samorządowi możliwość aktywnego wpływania na lokalne

środowisko studenckie uczelni. Uczelnia efektywnie angażuje samorząd studencki poprzez wsparcie finansowe oraz organizacyjne. Liczne projekty samorządu studenckiego, takie jak "turniej PUZ Gaming Festival" czy spotkania z pracodawcami są realizowane przy współpracy z instytucjami uczelnianymi oraz podmiotami zewnętrznymi. Ponadto członkowie Samorządu Studenckiego biorą czynny udział w pracach komisji uczelnianych czy organach statutowych Uczelni.

Udział studentów w ocenie udzielanego im wsparcia zapewniony jest poprzez studencką ankietę dotyczącą prowadzonych przedmiotów, osiągniętych efektów uczenia się oraz personalnych wniosków. Studenci uczestniczący w ankietyzacji dostrzegają, że ich działania mają realny wpływ na kreowanie środowiska akademickiego, a sposób składania wniosków jest przejrzysty i łatwo dostępny. Ponadto studenci są zadowoleni z wykorzystywanych narzędzi kształcenia zdalnego oraz z efektywnego wykorzystania infrastruktury oraz urządzeń dostępnych na terenie uczelni. Uczelnia korzysta z najnowszego oprogramowania specjalistycznych pozwalających studentom na zapoznanie się ze zróżnicowanymi programami używanymi przez podmioty indywidualne czy partnerów współpracujących z Uczelnią. W przypadku braku możliwości czynnego uczestnictwa w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, na terenie Uczelni dostępne były pomieszczenia w pełni wyposażone w sprzęt niezbędny dla studenta kierunku do uczestniczenia w zajęciach. Nauczyciele akademicki podczas zajęć korzystali zarówno z trybu synchronicznego - polegającego na bieżącym prowadzeniu zajęć, trybu asynchronicznego - polegającego na przysyłaniu materiałów oraz trybu hybrydowego - łączącego oba te tryby. Oprócz tego członkowie społeczności akademickiej

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów kierunku finanse i rachunkowość w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Działania podejmowane przez Uczelnię na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia w pełni uwzględniają zapewnienia publicznego dostępu do aktualnej, przejrzystej i zrozumiałej informacji o programie studiów. Wszystkie niezbędne dokumenty wskazane przez Uczelnię są ogólnodostępne na stronie internetowej lub w Biuletynie Informacji Publicznej. Na stronie internetowej dostępne są informacje dotyczące warunków przyjęcia na studia, osiągane efekty uczenia się oraz wszystkie informacje niezbędne dla potencjalnego kandydata na studia w tym: cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów oraz wszystkie pozostałe wymagane informacje, dotyczące zarówno potencjalnego kandydata jak i aktualnego studenta kierunku. Strona internetowa posiada szeroko rozbudowany wachlarz usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami, umożliwiając korzystanie z informacji publicznej jak najszerszemu gronu interesantów w tym kontakt z tłumaczem języka migowego, powiększenie oraz pomniejszenie czcionki, zmiana kontrastu jak i skala szarości pozwalające na nieskrępowane korzystanie ze strony przez osoby z niepełnosprawnością. Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla jak najszerszego grona odbiorców, co potwierdzają również studenci aktualnie uczęszczający na pierwszy oraz drugi rok studiów. Ponadto Uczelnia oferuje do wyboru 6 języków strony, umożliwiając publiczny dostęp do informacji również studentom z zagranicy. Swoje opinie, wnioski oraz uwagi studenci mogą składać przez starostę roku, bądź bezpośrednio podczas spotkania z opiekunem roku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku finanse i rachunkowość spełnione jest kryterium publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach. Uczelnia w sposób rzetelny i zrozumiały informuje zarówno potencjalnych kandydatów, studentów jak i pracodawców o wszystkich sprawach mogących wchodzić w zakres ich zainteresowań, takich jak: charakterystyka i opis programu studiów, efekty uczenia się czy zasady dyplomowania i przyznawane kwalifikacje. W tym celu Uczelnia korzysta z wielu środków przekazu takich jak Biuletyn Informacji Publicznej czy strona internetowa Uczelni posiadająca szczegółowo wyodrębnione zakładki ze wszystkimi niezbędnymi dokumentami oraz informacjami. Monitorowaniem kompleksowości oraz aktualności dotyczących informacji o studiach oraz ich zgodności zajmuje się Zakładowa Komisja ds. Jakości Kształcenia. Kanały informacyjne Uczelni zawierają szczegółowe informacje dotyczące warunków przyjęcia na studia, jak również informacje odnoszące się do możliwości kontynuowania kształcenia oraz ofert zatrudnienia absolwentów. Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Państwowa Uczelnia Zawodowa we Włocławku wprowadziła Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w roku 2008. Od roku akademickiego 2012/2013 wprowadzono Uczelniany System Zarządzania Jakością i Kontroli Jakości Kształcenia – uchwała Nr 135/12 Senatu z dnia 9 października 2012 r. Uchwałą Nr 89/19 Senatu Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku z dnia 17 grudnia 2019 r. ustalona została Księga Jakości Kształcenia PUZ we Włocławku. Dokument ten obejmuje cały proces kształcenia studenta w Uczelni, który wpływa na jego właściwy przebieg i wysoką jakość kształcenia. Zatem deklaratorynie sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego nad kierunkiem finanse i rachunkowość w PUZ we Włocławku są zgodne z zapisami Księgi Jakości, która stanowi katalog zasad i procedur zapewnienia jakości całego procesu kształcenia studenta na każdym kierunku. Zawiera ona także wzory narzędzi (dokumentów) właściwych do poszczególnych procedur związanych z nadzorem nad kierunkiem i ewaluowaniem jakości kształcenia na nim. Księga Jakości jest dostępna on-line na stronie internetowej Uczelni. Programy studiów konstruowane są przez Zakładową Komisję ds. Jakości Kształcenia. Za zgodność projektów programów z przepisami powszechnie obowiązującymi oraz przepisami wewnętrznymi Uczelni odpowiada Dział Nauczania. Po zaakceptowaniu lub skorygowaniu tych projektów przez Radę Ekspertów, Instytutową Komisję ds. Jakości Kształcenia oraz Uczelnianą Radę ds. Jakości Kształcenia programy studiów dla kolejnych naborów uchwalane są przez Senat Uczelni.

W nadesłanej dokumentacji czytamy, że Uczelniany System Zarządzania Jakością Kształcenia (USZJK) został wdrożony celem doskonalenia oferty edukacyjnej, tak aby spełniała kryteria prawne, oczekiwania regionalnego rynku pracy, dążenia i oczekiwania studentów. Działania podejmowane w ramach USZJK mają przede wszystkim za zadanie:

1) Stymulowanie, kreatywne planowanie i stałe podnoszenie jakości kształcenia, w szczególności poprzez: monitorowanie poziomu kształcenia; analizowanie zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy; analizowanie wyników monitoringu karier zawodowych studentów i absolwentów; monitorowanie programów studiów pod kątem spełniania wymagań określonych w przepisach normatywnych; systematyczną i kompleksową ocenę efektów uczenia się; doskonalenie pracy nauczycieli akademickich oraz doskonalenie przebiegu procesu kształcenia.

2) Wdrażanie wniosków wynikających z analiz i monitoringu procesu kształcenia

Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu studiów odbywa się zgodnie z Wytycznymi do tworzenia programu studiów dla studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich prowadzonych w Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku wprowadzonymi uchwałą nr 44/20 Senatu z 16 grudnia 2020 r. Wytyczne do tworzenia programu studiów zawierają pełne informacje dotyczące przebiegu procesu tworzenia programu studiów w Uczelni, niezbędnej dokumentacji i osób odpowiedzialnych za realizację

poszczególnych zadań. Programy studiów konsultowane są z zakładowymi Radami Ekspertów, w skład których wchodzi: dyrektor instytutu, kierownicy zakładów w ramach instytutu, pracownicy dydaktyczni oraz przedstawiciele zaproszonych do współpracy zakładów pracy.

Zasady przyjęć na pierwszy rok studiów określa precyzyjnie Załącznik do Uchwały Nr 11/20 Senatu Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku z dnia 2 czerwca 2020 r. w sprawie ustalenia "Warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji oraz sposób jej przeprowadzenia, na pierwszy rok studiów w Państwowej Uczelni Zawodowej we Włocławku w roku akademickim 2021/2022"

Uczelnia udostępniła sprawozdanie z działalności Zakładowej Komisji ds. Jakości Kształcenia w Zakładzie Finansów i Rachunkowości jak również informację kierownika zakładu dotyczącą jakości kształcenia i programu studiów na ocenianym kierunku w roku akademickim 2020/2021. Informacja przygotowana jest w formie ankiety, która została wypełniona przez kierownika zakładu. Wystawione przez kierownika zakładu oceny, (17 pytań, możliwe odpowiedzi: tak, nie, trudno powiedzieć) są pozytywne we wszystkich ujętych w ankiecie aspektach, bez wskazania uchybień. Pytania w ankiecie są sformułowane ogólnie, a powyższe narzędzie jest następnie wykorzystywane do oceny zbiorczej, do oceny podsumowującej w ramach instytutu. W ankiecie pojawiły się pytania odnoszące się do wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość.

Udostępniona ankieta to jedyne narzędzie służące do okresowej oceny programu studiów. Pytania w ankiecie nie są powiązane z ilościowymi miernikami oceny ewaluowanych spraw, tym samym nie można potwierdzić, że systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane do celów i zakresu oceny, obejmujących osiąganie efektów uczenia się, prace etapowe, dyplomowe oraz egzaminy dyplomowe. Uczelnia nie przedstawiła raportu wdrożenia i funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w powiązaniu z ocenianym kierunkiem finanse i rachunkowość.

Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów uwzględniają udział interesariuszy zewnętrznych w tym procesie. Uczelnia udostępniła protokoły z posiedzeń Rady Ekspertów przy Zakładzie Finansów i Rachunkowości w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej we Włocławku w dniu 09 stycznia 2019 r. z dnia 15 stycznia 2020r oraz 11 stycznia 2021, w programie posiedzeń każdorazowo pojawiał się punkt: Prezentacja i omówienie programu kształcenia dla kierunku Finanse i Rachunkowość. Protokoły sporządzone są rzeczowo i przedstawiają propozycje zmian. Przykładowo: „zgodnie z zaleceniami rady wprowadzono przedmioty z zakresu: technik sprzedaży i budowania relacji, umiejętności prowadzenia rozmowy z klientem, standardów jakości, etykiety w biznesie, zasad i standardów obowiązujących w instytucjach finansowych, zarządzania sobą w czasie organizacja i planowanie czasu edukacja finansowa” (Protokół z dnia 15 stycznia 2020r).

Udział interesariuszy wewnętrznych w procesie monitorowania i udoskonalania programów i jakości kształcenia został udokumentowany poprzez protokoły oraz listy obecności na posiedzeniach podejmujących tę tematykę. Uczelnia poinformowała, że programy kształcenia są przedmiotem analizy przez Zakładową Komisję ds. Jakości Kształcenia. Uczelnia przedstawiła sprawozdania z działalności Zakładowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz wykazy zmian w programie kształcenia 2019 i 2020. Zmiany w programach studiów w pełnym okresie oceny powodowane były jedynie zmianami ustawowymi. Weryfikacji sylabusów dokonują osoby odpowiedzialne za rozliczanie i przechowywanie opisów przedmiotów w Zakładzie. Uczelnia przedstawiła przykładowe protokoły

z weryfikacji opisów przedmiotów. Weryfikacja była przeprowadzona w wyniku zmiany osoby prowadzącej przedmiot. Uczelnia nie przedstawiła dokumentacji odnoszącej się do bieżącego przeglądu programu studiów oraz szczegółowego przeglądu sylabusów. Treści udostępnionych protokołów mają charakter informacyjny bez dokumentowania operacjonalizacji działań. Stan faktyczny, w tym brak wykorzystywania analiz z systematycznej oceny programu studiów do ustawicznego doskonalenia tego programu potwierdzają rekomendacje w kryterium 2 oraz zalecania w kryteriach 1 i 3.

Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów uwzględniają udział studentów w tym procesie, poprzez udział przedstawicieli studentów, w ciałach decyzyjnych na wszystkich szczeblach w Uczelni. Studenci zostali uwzględnieni jako interesariusz wewnętrzny procesu kształcenia w systemie zapewniania jakości kształcenia.

Prezentowana dokumentacja pozwala na stwierdzenie, że ważne elementy systematycznej oceny studiów nie znalazły zapisów w przedstawionych przez uczelnię protokołach z posiedzeń ciał odpowiedzialnych za jakość kształcenia ujętych w USZJK.

Kierunek finanse i rachunkowość nie był poddany ocenie zewnętrznej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego nad kierunkiem Finanse i rachunkowość w PUZ we Włocławku przedstawiają zapisy Księgi Jakości, która stanowi katalog zasad i procedur zapewnienia jakości całego procesu kształcenia studenta na danym kierunku. Zawiera ona także wzory narzędzi (dokumentów) właściwych do poszczególnych procedur związanych z nadzorem nad kierunkiem i ewaluowaniem jakości kształcenia na nim.

Jednak zidentyfikowane uchybienia w programie kształcenia świadczą o niepełnej skuteczności mechanizmów doskonalenia programu w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości. Do tego typu niezidentyfikowanych i nieskorygowanych niedoskonałości można zaliczyć:

- uchybienia w zakresie przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych oraz zgodności efektów uczenia się z 6 poziomem PRK
- uchybienia w procesie systematycznej oceny programu studiów w tym przegląd sylabusów
- uchybienia w procesie dyplomowania, w tym w zakresie tematyki prac dyplomowych.

Podsumowując można stwierdzić występowanie następujących nieprawidłowości w zakresie funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia:

- rozbieżności pomiędzy formalnymi uregulowaniami dotyczącymi systemu zapewnienia jakości kształcenia a jego faktycznym funkcjonowaniem;
- niedostateczny udział nauczycieli akademickich w procedurach oceny i doskonalenia programu kształcenia;

- niewystarczająca skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia przejawiająca się wyżej wskazanymi uchybieniami w procesie kształtowania i realizacji programu kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się zapewnienie spójności uregulowań formalnych z faktycznym stanem systemu zapewnienia jakości kształcenia.
2. Zaleca się zwiększenie udziału nauczycieli akademickich ocenianego kierunku w formalnych oraz rzeczywistych procedurach oceny i doskonalenia programu kształcenia.
3. Zaleca się zwiększenie skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, zapewniając eliminację uchybień w programie kształcenia takich jak: uchybienia w zakresie przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych oraz zgodności efektów uczenia się z 6 poziomem PRK, uchybienia w procesie systematycznej oceny programu studiów w tym przegląd sylabusów, uchybienia w procesie dyplomowania, w tym w zakresie tematyki prac dyplomowych;

5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Kierunek finanse i rachunkowość nie był dotychczas oceniany przez Polską Komisję Akredytacyjną, a zatem bieżąca ocena programowa jest przeprowadzana po raz pierwszy.

Przewodnicząca zespołu oceniającego

Prof. dr hab. Grażyna Trzpiot